

۱۲
انسانی

۱۲ انسانی
دفترچه سوال

۵ اسفند ۱۴۰۱

کانون kanoon.ir فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توننده‌جانی، آروین حسینی، محمد حمیدی، امیر زراندوز، علی شهرایی، سعید عزیزخانی، رحیم مشتاق‌نظم، محمد یگانه	ریاضی و آمار
نسرتین جعفری، سارا شریفی، مهدی ضیائی	اقتصاد
سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، عارفه‌سادات طباطبایی‌نژاد، سیدعلیرضا علویان، سجاد غلام‌پور سیوکی، مجتبی فرهادی، حمید محدثی، یاسین مهدیان، هومن نمازی، سید محمد هاشمی	علوم و فنون ادبی
ریحانه امینی، آرزیتا بیدقی، فاطمه صفری، ارغوان عبدالملکی، شهریار عبدالله	جامعه‌شناسی
نوید امساک، ولی برجی، بهروز حیدریکی، حسین رضایی، مرتضی کاظم‌شیرودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، حمیدرضا قائدامینی، سیدمحمدعلی مرتضوی، سیده محیا مؤمنی، پرویز وجان	عربی زبان قرآن
میلاد باغ‌شیخی، زهرا دامیار، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، علی محمد کریمی، ملیحه گرجی، میلاد هوشیار	تاریخ و جغرافیا
حسین آخوندی راهنماچی، علیرضا تقی‌پور، سبا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، حسن صدری، علیرضا نصیری	فلسفه و منطق
حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد رسائی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد	روان‌شناسی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توننده‌جانی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند	الهه شهبازی
اقتصاد	مهدی ضیایی	سارا شریفی	فاطمه صفری	زهرة قموشی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان، هومن نمازی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری	کوثر شاه‌حسینی	زهرة قموشی
عربی زبان قرآن	نوید امساک	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	زهرا دامیار	فاطمه فوقانی
جغرافیا	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	زهرا دامیار	
منطق و فلسفه	سبا جعفرزاده صابری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد	زهرة قموشی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهرة قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

آزمون ۵ اسفند ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

تعداد سؤال کل دفترچه: ۹۰
تعداد سؤالی که باید پاسخ دهید: ۷۵
مدت پاسخ گویی: ۸۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال ها و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اجباری	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	ریاضی و آمار (۲)	اجباری	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)	اجباری	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰
۴	علوم و فنون ادبی (۱)	انتخابی	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۵	علوم و فنون ادبی (۲)		۱۰	۵۱	۶۰	
۶	جامعه‌شناسی (۳)	اجباری	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۷	جامعه‌شناسی (۲)	اجباری	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۸	جامعه‌شناسی (۱)	انتخابی	۵	۸۱	۸۵	۵
۹	جامعه‌شناسی (۲)		۵	۸۶	۹۰	

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

دنباله‌های حسابی
(مجموع جملات دنباله، تمرین‌ها)
دنباله هندسی
(مفهوم دنباله هندسی)
صفحه‌های ۶۹ تا ۷۸

۱- مجموع ۳۵ عدد طبیعی متوالی بخش‌پذیر بر ۳، که بزرگترین آن‌ها ۱۵۰ باشد، کدام است؟

- (۱) ۳۴۲۰ (۲) ۳۴۶۵ (۳) ۳۴۷۵ (۴) ۳۵۰۰

۲- در یک دنباله حسابی، مجموع ۷ جمله اول مساوی ۱۸۲ و جمله هشتم برابر ۵۴ می‌باشد. جمله اول کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۶

۳- رابطه بازگشتی دنباله‌ای به فرم $a_{n+1} - a_n = k$ است که در آن k عددی حقیقی است. اگر جمله‌های پنجم و یازدهم این دنباله به ترتیب ۱ و ۱۱-

باشد، مجموع ۵ جمله اول دنباله کدام است؟

- (۱) ۲۰ (۲) ۲۵ (۳) ۳۰ (۴) ۳۵

۴- در یک دنباله هندسی، تفاضل جمله دوم از جملات ششم و دهم به ترتیب برابر ۳ و ۵۱ است. جمله بیستم چند برابر جمله دوازدهم است؟

- (۱) ۳۲ (۲) ۵۱۲ (۳) ۲۵۶ (۴) ۶۴

۵- در یک دنباله حسابی، مجموع n جمله اول $\frac{4}{5}$ برابر تعداد جملات است. جمله آخر چند برابر جمله اول است؟

- (۱) $\frac{0}{5}$ (۲) ۱ (۳) $\frac{1}{5}$ (۴) ۲

۶- بین دو عدد $k-5$ و $16k$ ، چهار واسطه هندسی با نسبت مشترک ۲ اضافه می‌کنیم. مجموع کوچک‌ترین و بزرگ‌ترین واسطه کدام است؟ ($k-5$)

کوچکترین عدد است.)

- (۱) ۷۵ (۲) ۸۰ (۳) ۸۵ (۴) ۹۰

۷- در یک دنباله هندسی با جمله عمومی t_n ، اگر $\frac{t_3}{t_6} = 8$ و جمله چهارم دنباله ۴ باشد، جمله هشتم این دنباله کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) ۲ (۴) ۱

۸- جمله پنجم یک دنباله حسابی با اختلاف مشترک ناصفر، واسطه هندسی بین جملات دوم و یازدهم دنباله حسابی است. اگر جمله ششم دنباله حسابی

۱۴ باشد، مجموع ده جمله اول دنباله حسابی کدام است؟

- (۱) ۱۱۵ (۲) ۱۲۵ (۳) ۱۳۰ (۴) ۱۵۰

۹- اگر سینا وسیله‌ای را دو میلیون تومان خریده باشد و هر سال قیمت وسیله نسبت به سال قبل ۲۰ درصد کاهش قیمت داشته باشد، بعد از پایان ۳

سال، آن وسیله را چند تومان می‌تواند بفروشد؟

- (۱) ۱,۰۲۴,۰۰۰ (۲) ۵۱۲,۰۰۰ (۳) ۱,۴۰۰,۰۰۰ (۴) ۴۱۶,۰۰۰

۱۰- در دنباله هندسی $a, 4, b, c, d, 64, \dots$ با جملات مثبت، مقدار $\frac{a+b}{c-d}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{-5}{8}$ (۲) $\frac{5}{8}$ (۳) $\frac{1}{5}$ (۴) $\frac{-1}{5}$

ریاضی و آمار (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تابع

(تابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی، توابع پلکانی و قدر مطلق، اعمال بر روی توابع)
صفحه‌های ۲۱ تا ۵۴

۱۱- اگر $f = \{(2a-2, 8), (3b, a+1), (4c, a+b)\}$ یک تابع همانی باشد، مقدار c کدام است؟

۲ (۴)

$\frac{7}{4}$ (۳)

$\frac{5}{4}$ (۲)

$\frac{3}{4}$ (۱)

۱۲- اگر $f(x) = (a-1)x^2 + bx - 1$ یک تابع خطی و $g(x) = (b-1)x + 2c - 4$ تابع همانی باشد، $a + b - 2c$ کدام است؟

۴ (۴)

۲ (۳)

-۱ (۲)

-۲ (۱)

۱۳- اگر $f = \{(5, 4a+1), (6, 13), (7, b-2)\}$ و $g(x) = (2d-6)x^2 + (5-c)x$ هر دو تابع ثابت باشند، میانگین مقادیر a, b, c و d کدام

است؟

۵/۵ (۴)

۵/۲۵ (۳)

۶/۵ (۲)

۶/۲۵ (۱)

۱۴- اگر $f(x) = \begin{cases} 3x^2 + 1, & x \geq 1 \\ 2x - 1, & x < 1 \end{cases}$ باشد، حاصل $\frac{f(2) + f(-2)}{f(1)}$ کدام است؟

صفر (۴)

$\frac{1}{2}$ (۳)

۲ (۲)

-۲ (۱)

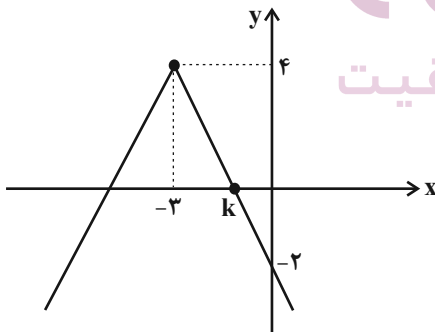
۱۵- اگر نمودار $f(x) = a|x+b| + c$ به صورت مقابل باشد، حاصل $\frac{a+b-c}{k}$ کدام است؟

-۳ (۱)

$\frac{3}{5}$ (۲)

۳ (۳)

۵ (۴)

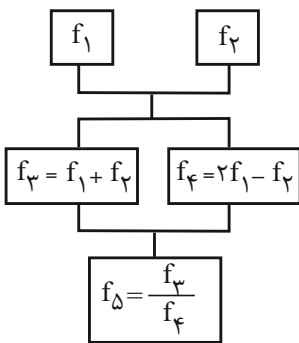

۱۶- توابع f و g با ضابطه‌های $f(x) = \begin{cases} 3x-2, & x \geq 1 \\ 4-2x, & x < 1 \end{cases}$ و $g(x) = \begin{cases} x-1, & x < 1 \\ -x^2+2, & x \geq 1 \end{cases}$ مفروض است. ضابطه تابع $f+g$ کدام است؟

$$\begin{cases} -x^2-2x+6, & x \geq 1 \\ 4x-4, & x < 1 \end{cases} \quad (۲) \qquad \begin{cases} -x+3, & x \geq 1 \\ -x^2+3x, & x < 1 \end{cases} \quad (۱)$$

$$\begin{cases} -x^2+3x, & x \geq 1 \\ -x+3, & x < 1 \end{cases} \quad (۴) \qquad \begin{cases} 4x+3, & x \geq 1 \\ -x^2-2x+6, & x < 1 \end{cases} \quad (۳)$$

۱۷- اگر $f_1(x) = 2x-1$ و $f_2(x) = x+3$ باشند؛ با توجه به نمودار درختی زیر $f_\Delta(6)$ کدام است؟

$\frac{20}{13}$ (۱)

$\frac{20}{21}$ (۲)

۵ (۳)

۶ (۴)

۱۸- اگر $f(x) = \frac{x+7}{x^2-1} + a$ و $g = \{(2,7), (0, \frac{-a}{2}), (-1,4), (1,6)\}$ و تابع $f+g$ تابعی ثابت باشد، a کدام است؟

-۳۴ (۴)

۲۰ (۳)

-۲۲ (۲)

-۲۰ (۱)

۱۹- در تابع $f(x) = \frac{|2x|-a}{|-3x+1|} \times \text{sign}(x)$ ، $f(-\frac{1}{3}) = 3$ است. اگر تابع $g(x) = \begin{cases} (3b-1)x+3, & x \geq 0 \\ 3a, & x < 0 \end{cases}$ پلکانی باشد، حاصل $a+2b+g(2)$

کدام است؟ ([ ] ، نماد جزء صحیح است.)

۷ (۴)

۹ (۳)

-۹ (۲)

-۷ (۱)

۲۰- اگر $f(x) = [1 - \frac{x}{4}]$ باشد، مقدار $f(0/8) - 3f(-\pi)$ کدام است؟ ([ ] ، نماد جزء صحیح است.)

۳ (۴)

-۳ (۳)

۲ (۲)

-۲ (۱)

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳):

اختیارات شاعری (۲): وزنی
اغراق، ایهام و ایهام تناسب
صفحه‌های ۸۳ تا ۹۲

علوم و فنون ادبی (۲):

فصل سوم
(درس‌های ۷ تا ۹)
+ کارگاه تحلیل فصل سوم
صفحه‌های ۵۷ تا ۷۸

۲۱- توصیفات زیر به ترتیب در مورد کدام شاعران صدق می‌کنند؟

الف) سبک شعری او حد واسط سبک عراقی و هندی است و واقع‌گرایی شاخصه اصلی آن است.

ب) تکبیت‌هایش شاهکار ذوق و اندیشه است و او را خداوندگار مضامین تازه شعری دانسته‌اند.

(۱) وحشی بافقی - صائب

(۳) محتشم کاشانی - صائب

۲۲- کدام ابیات دارای استعاره‌اند؟

الف) سزد اگر نکشد بی تو خاطر من به بهشت

ب) ای گنج غم نهاده به ویرانه دلم

ج) در ملک عشق خطبه به نام دل است از آن

د) بی شمع روی روشن جانان چراغ‌وار

ه) ز جام عشق تو مستم چنان که بر رویت

(۱) الف، ب

(۲) الف، ج

۲۳- در کدام بیت نوع استعاره متفاوت است؟

(۱) کی بنگرد به رحمت چشم خوش تو ما را

(۲) حسنت به غایت آمد زان صید کرد دل را

(۳) در چشم من فراق نگذاشت روشنایی

(۴) قهرت شکست پایم گشتم مقیم کویت

۲۴- کدام بیت سه استعاره مصرحه و دو استعاره مکنیه دارد؟

(۱) ای برده رویت آب مه از مهر تو در آتشم

(۲) هم‌رنگ خون آبی چو سیل از ابر چشمم شد روان

(۳) از تاب مه‌ت آب شعر از من ترشح می‌کند

(۴) بر آتش سودای تو از صبر اگر آبی زخم

۲۵- گزاره مذکور در مقابل کدام بیت نادرست است؟

(۱) ای خجیل از روی خوبست آفتاب

(۲) جز تو از خوبان عالم کس نداشت

(۳) عقل را با عشق تو در سر جنون

(۴) خواب شمشیر تو برده است از عدو

که عندلیبم و بی گل به بوستان چه کنم

وی مسکن خیال تو کاشانه دلم

شاید که همچو سکه رود بر زر آب چشم

خود را همی‌کشم که به مردن نمی‌رسم

به وقت بوسه فراموش می‌کنم جا را

(۳) ج، د

(۴) ب، ه

نرگس همی‌نیارد اندر نظر گیایا را

عشقت به قوت آمد از ما ببرد ما را

ای آفتاب تابان دریاب دیده‌ها را

لطفت گرفت دستم بردم به سر وفا را

چون باد خاکت بوسم از آبی زنی بر آتشم

کز بارقات عشق تو چون برق یک‌سر آتشم (بارقات: پرتوهای نور)

چون خاک می‌سوزد مدام از بهر گوهر آتشم

باد تو افزون می‌کند صد شعله اندر آتشم

روز من بی تو شبی بی‌ماهتاب (دارای تشخیص است.)

سرو در پی‌راهن و مه در نقاب (دارای دو استعاره مصرحه است.)

صبر را از دست تو پا در رکاب (فاقد استعاره است.)

فتنه را کرده است عدلت مست خواب (دارای دو استعاره مکنیه است.)

۲۶- تعداد استعاره در کدام ابیات یکسان است؟

- الف) باز چشم درفشان از لعل گوهریار کیست؟
 ب) مزن آتش به من ای آه در آن کوی مباد
 ج) اگر به نرگس مستش نظر کنم از شرم
 د) می‌کند ابر بهاری چو من از حسرت دوست

- اشک من زین گونه گلگون از گل رخسار کیست؟
 دود خیزد ز سر این خس و خاشاک آن‌جا
 هزار قطره گلابش ز ارغوان بچکد
 بر سر فرش زمرد گهر از دیده نثار

۱) ج - الف (۲) د - ب (۳) ب - ج (۴) الف - د

۲۷- آرایه‌های «تشبیه، اغراق، ایهام و مجاز» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- الف) به آفتاب جمال تو چشم هر که فتاد
 ب) دیدی آن قهقهه کبک خرامان حافظ
 ج) زین دایره مینا خونین جگرم می‌ده
 د) از نجوم آسمان چاکر فزون بینم تو را

- چو سایه گرد تو بی اختیار می‌گردد
 که ز سرپنجه شاهین قضا غافل بود
 تا حل کنم این مشکل در ساغر مینایی
 گاه آن آمد که تو بر آسمان دیوان کنی

۱) الف - ب - د - ج (۲) ب - د - ج - الف (۳) الف - د - ج - ب (۴) ب - ج - الف - د

۲۸- کدام بیت دارای ایهام تناسب و فاقد مجاز است؟

- ۱) محمود بود عاقبت کار در این راه
 ۲) چون بلبل دل سوخته را بال شکستند
 ۳) نفس را کامل نماید درد فقر و سوز عشق
 ۴) روی تو کس ندید و هزارت رقیب هست

- گر سر برود در سر سودای ایازم
 بر طرف چمن باز به پرواز نیاید
 بانگ کوس از ضربت است و بوی عود از آذر است
 در غنچه‌ای هنوز و صدت عندلیب هست

۲۹- آرایه‌های مشترک ابیات زیر کدام‌اند؟

- «ترم شد از آه گرم من کمان سخت چرخ
 «کنم با روی خندان تلخ‌کامان را دهن شیرین»

- کی تو نرم ای دلبر ابروکمان خواهی شدن؟
 نیم زنبور تا از نیش پاس نوش خود دارم»

۱) تضاد، مجاز (۲) جناس، کنایه

۳) حس آمیزی، ایهام تناسب (۴) تناسب، تشبیه

۳۰- آرایه‌های روبه‌روی همه ابیات درست است؛ به جز:

- ۱) مرا ز روز قیامت غمی که هست این است
 ۲) نشان موی میانش که دل در او بستم
 ۳) بوی خون می‌آید از تیغ زبان اعتراض
 ۴) ای دل از زلف دل‌آویزش مکن قصد زخندان

- که روی مردم عالم دوبار باید دید (مجاز، جناس)
 ز من مپرس که خود در میان نمی‌بینم (اغراق، ایهام)
 خرده‌گیری عاقبت تخم عداوت می‌شود (استعاره، تشبیه)
 شب بسی تار است بنگر در رهت چاهی نباشد (لف و نشر، کنایه)

۳۱- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

- «بی‌برگی ما برگ نشاط است چمن را»
 (۱) استعاره، حسن تعلیل، جناس، اسلوب معادله
- شیرازة گلزار بود خار و خس ما»
 (۲) مجاز، اسلوب معادله، تشبیه، حسن تعلیل
- (۳) استعاره، مجاز، تشبیه، پارادوکس
- (۴) مجاز، جناس، تضاد، کنایه

۳۲- وزن کدام بیت با علائم هجایی (-U--/-U--/-U--) قابل تطبیق است؟

- (۱) در میان عاشقان عاقل مبا
 (۲) ای رستخیز ناگهان وی رحمت بی‌منتها
- خاصه اندر عشق این لعلین قبا
 (۳) پیش‌تر آ پیش‌تر ای بوالوفا
- ای آتشی افروخته در بیشه‌اندیشه‌ها
 (۴) هر جا روم با من روی با من روی
- از من و ما بگذر و زوتر بیا
 هر منزلی محرم شوی محرم شوی

۳۳- در کدام گزینه تعداد هجاها در هر پایه آوایی با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) تا بر درت هر کس روان چون آب چشمم نگذرد
 (۲) یک سر مو از غم تو نیست که اندر تن من
- بر خاک آن ره خاها خواهیم ز مژگان ریختن
 (۳) من از حسرتت گرچه مردم خوشم هم
- آب حیاتی ندهد یا گه‌ری می‌نشود
 (۴) نرود نقش خیال تو زمانی ز ضمیرم
- که باری تو با آرزویی رسیدی
 خود من ساده‌درون صورت غیری نپذیرم

۳۴- کدام بیت دارای ابدال و فاقد اختیار بلند بودن هجای پایانی است؟

- (۱) مقیم در طیران است مرغ خاطر ما
 (۲) در عاشقی خویش مرا شهرة شهر
- به گرد کوی تو همچون کبوتران حرم
 دانشستی و ای گاش نمی‌دانستی
- زند زبانه چو شمع آتش دلم ز دهن
 (۳) ز سوز سینه چو یک نکته بر زبان آرم
- که شرم داشت که خورشید را بیاراید
 (۴) ز نقش روی تو مشاطه دست بازکشید

۳۵- رباعی زیر فاقد کدام اختیار شاعری است؟

- «کردم همه عمر آن‌چه نمی‌باید کرد
 امروز چنی‌نم و ندانم فردا»
- از کرده‌ او حذر نمی‌شاید کرد
 تا با من بیچاره چه فرماید کرد»

۳۶- کدام بیت فاقد اختیار وزنی است؟

- (۱) بر درخت زنده بی‌برگی چه غم
 (۲) هم چاک داده‌ام تن سهراب خویش را
 (۳) امشب ای باد چو آن زلف چه خوشبو شده‌ای
 (۴) به بام آمدم و در مسیر آمدنت
 وای بر احوال برگ بی‌درخت
 هم می‌روم ادای پدربریاورم
 تو هم از کوچه معشوقه ما آمده‌ای
 کبوتران سپید و سیاه را دیدم

۳۷- در کدام بیت اختیار «آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن و حذف همزه» مشهود است؟

- (۱) جنت نقد است اینجا عیش و عشرت تازه کن
 (۲) ناف هفته بد و از ماه صفر کاف و الف
 (۳) بسته بر آخور او استر من جو می‌خورد
 (۴) چه شود گر من و تو چند قدح باده خوریم؟
 زانکه در جنت خدا بر بنده ننویسد گناه
 که به گلشن شد و این گلخن پر دود بهشت
 تیزه افشانند به من گفت مرا می‌دانی
 باده از خون رزان است، نه از خون شماسنت

۳۸- در کدام گزینه اختیار وزنی «ابدال» وجود ندارد؟

- (۱) ور به تیغم بزنی با تو مرا خصمی نیست
 (۲) اگر نه فیض برای خدا سخن گوید
 (۳) بر خیال تو شب و روز همی‌گیریم زار
 (۴) روی بنمای که تا پیش رخت جان بدهم
 خصم آنم که میان من و تیغت سپر است
 سخن‌سرایی او چون وجود اوست عبث
 چه کنم؟ مهرهم و می‌دهمش دردسری
 چه زیان دارد اگر سود کند از تو کسی

۳۹- کدام گزینه با بیت «می‌رود صبح و اشارت می‌کند/ کاین گلستان خنده‌واری بیش نیست»، قرابت معنایی ندارد؟

- (۱) ز طیب صبحدم آن به که توشه بگیریم
 (۲) صلا زن همچو مرغان سحرگاه
 (۳) از آن سرد آمد این کاخ دلاویز
 (۴) با خطش کز خطه شادی است دارد نسبتی
 که آگه است که تا صبح دیگر اینجائیم؟
 که صبح زندگی شام است ناگاه
 که چون جا گرم کردی گویدت خیز
 صبح خرم زان جهت خیزد ز خاک زنگ‌بار

۴۰- کارکرد «باد صبا» در بیت کدام گزینه، متفاوت با کارکرد آن در بیت زیر است؟

- «ای نفس خرم باد صبا»
 (۱) ز کوی دوست مگر می‌رسد نسیم صبا
 (۲) مرده‌ام عیسی‌دمی خواهم که یابم زندگی
 (۳) ای ز تو خرم جهان چون ز صبا گلستان
 (۴) هر طرف از بوی اوست مشک‌فشان روز و شب
 از بر یار آمده‌ای مرحبا
 که پر ز نافه چین کرده کوه و صحرا را
 همره باد صبا بفرست بوی خویش را
 ای به تو گیتی جوان چون شجر از برگ و بر
 جیب نسیم سحر دامن باد صبا

علوم و فنون ادبی (۱)

در این بخش، از میان سؤالات علوم و فنون ادبی (۱) و علوم و فنون ادبی (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۴۱ تا ۵۰ «یا» به سؤال‌های ۵۱ تا ۶۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل سوم

(درس‌های ۷ تا ۹)
+ کارگاه تحلیل فصل سوم
صفحه‌های ۵۹ تا ۷۸

۴۱- از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی همهٔ موارد «کاملاً» درست هستند؛ به جز:

- (۱) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا و بهره‌گیری کمتر از لغات عربی از ویژگی‌های نثر دورهٔ سامانی است.
  - (۲) از ویژگی‌های نثر دورهٔ سلجوقی و غزنوی می‌توان به افزایش کاربرد لغات عربی، اطناب و حذف افعال اشاره کرد.
  - (۳) قابوس‌نامه، کیمیای سعادت، التفهیم و کشف‌المحجوب از نمونه‌های نثر دورهٔ غزنوی و سلجوقی هستند.
  - (۴) از جمله نثرهای موفق دورهٔ سامانی، می‌توان تاریخ بلعمی، ترجمهٔ تفسیر طبری و شاهنامهٔ ابومنصوری را نام برد.
- ۴۲- با توجه به ویژگی‌های زبانی، ادبی و فکری سبک خراسانی، بیت کدام گزینه به سبک خراسانی سروده نشده است؟

- (۱) عالم از جلوهٔ یار است خیابان بهشت
- (۲) کنون ما را بدان معشوق سیمین بر نیاز آید
- (۳) معشوق من مخالف من نیستی به عشق
- (۴) چرا همی‌نچمم تا چرا کند تن من

۴۳- کدام بیت فاقد آرایهٔ موازنه است؟

- (۱) ای گل روی تو را باد صبا مجمره‌سوز
- (۲) ذره‌ای را روشناس صد بیابان گفته‌ای
- (۳) لبش می‌بوسد و خون می‌خورد جام
- (۴) تیر بلای او را جز دل هدف نشاید

۴۴- کدام بیت، دارای ترصیع و جناس است؟

- (۱) او یافت صد کرامت اگر مدتی نیافت
- (۲) مهری و هرگز مباد هیچ کسوفت
- (۳) آسمانی و ز دور تو ولی تو مه است
- (۴) الا تا از مه تابان بفرساید همی کتان

۴۵- در کدام گزینه موازنه وجود ندارد؟

- (۱) از بهر زخم گاه چو سیمم همی‌گداز
- (۲) از رنج تن تمام نیارم نهاد پی
- (۳) چرا مطرب نمی‌خواهد سروری
- (۴) سمیرت تو خزانهٔ الطاف

- (۱) وز بهر حبس گاه چو مارم همی‌فسای
- (۲) وز درد دل تمام نیارم کشید وای
- (۳) چرا ساقی نمی‌گوید درودی
- (۴) نعمت تو نشانهٔ آمال

۴۶- الگوی هجایی کدام مصراع صحیح نیست؟

- (۱) درون مردمی چون ملک نیک محضر: --U--U--U--U--
 (۲) گر مخیر بکنندم به قیامت که چه خواهی: --UU--UU--UU--U--
 (۳) سپر انداخت عقل از دست ناوکهای خونریزت: ---U---U--U-U---U
 (۴) بوی بهار آمد بنال ای بلبل شیرین نفس: -U--UU---U---UU-

۴۷- کدام مصراع درست تقطیع شده است؟

- (۱) جان بی دل و بی قرار می پیچد: ---U---UU--
 (۲) حلالش باد اگر خونم بریزد: --U---UU---U
 (۳) پری روی از نظر غایب نگردد: --U---U-U-U--U
 (۴) حقا که کار خویش بتر می کنی مکن: -U-U--UU-U-U--

۴۸- در همه ابیات «حذف همزه» مشهود است؛ به جز:

- (۱) گویی بطّ سفید جامه به صابون زده است
 (۲) هر کف پوچی ز دریای پر آشوب جهان
 (۳) خون ز سیما می چکد شمشیر زهرآلود را
 (۴) چون ندارد ریشه در صحرای امکان گردباد

۴۹- مفهوم بیت زیر از کدام گزینه دریافت می شود؟

- «ما چو ناییم و نوا در ما ز توست»
 (۱) چرخ در گردش از این بانگ و نوا
 (۲) به ما افعال را نسبت مجازی است
 (۳) صدهزاران مرغ مطرب خوش صدا
 (۴) گر نای دل نبود و دم آه سرد ما
- «ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست»
 کوه در رقص از این صوت و صدا
 نسب خود در حقیقت لهو و بازی است
 اندر آن روضه فکنده صد نوا
 بازار شوق و گرمی شور و نوا نبود

۵۰- مفهوم کدام گزینه با بیت زیر قرابت دارد؟

- «مرّوت نباشد بر افتاده زور»
 (۱) افتاده را دوباره فکندن کمال نیست
 (۲) با مرّوت آشنایی نیست اهل حرص را
 (۳) بر عاجزان ستم نه طریق مرّوت است
 (۴) مشو غره بر زور و بازوی خویش
- بَرَد مرغ دون، دانه از پیش مور»
 آن را که خاک راه تو شد بر زمین مزین
 دیده‌های دام نبود خانه مردم‌نشین
 بر دوش درد، منت در مان روا مدار
 بر این برز و بازوی و هم خوی خویش

علوم و فنون ادبی (۲)

اگر به سؤال‌های ۴۱ تا ۵۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۵۱ تا ۶۰ پاسخ دهید.

فصل سوم

(درس‌های ۷ تا ۹)

+ کارگاه تحلیل فصل سوم

صفحه‌های ۵۷ تا ۷۸

۵۱- دلیل پیدایش «مکتب وقوع» کدام یک از گزینه‌های زیر است؟

- (۱) سیطره درازمدت مغولان و تیموریان بر سرزمین ایران و ویرانی و خرابی‌های به‌بارآمده
- (۲) چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید
- (۳) آشنایی با تفکرات و معارف هندوان
- (۴) کم‌توجهی شاهان صفوی به شاعران

۵۲- کدام گزینه دربارهٔ اوضاع شعر در قرن یازدهم صحیح نیست؟

- (۱) حکومت صفوی به شعر ستایشی و عاشقانه‌های زمینی بی‌توجه بود.
- (۲) طبقات و گروه‌های بیشتری مدعی شعر و شاعری شدند.
- (۳) در دربارهای هند، بازار غزل و مدح رایج بود.
- (۴) رفاه اقتصادی مردم باعث شد هر کسی در حد توان خود به ادبیات بپردازد.

۵۳- کدام گزاره دربارهٔ رباعی زیر نادرست است؟

- وز مشک تو را به گرد لب دایره است
کاین خط تو گرد مه ز شب دایره است»
- (۱) مصراع نخست فاقد تشخیص است.
(۲) در مصراع دوم استعارهٔ مصرحه وجود دارد.
(۳) در مصراع سوم دو تشبیه به چشم می‌خورد.
(۴) مصراع چهارم دارای یک تشبیه و یک استعاره است.

۵۴- در کدام گزینه، مورد خطاب قراردادن غیر انسان، استعارهٔ مکنیه را به‌وجود نمی‌آورد؟

- (۱) گریه می‌خواست همی‌آیدم از دیدن تو
زان رو به تو دارم نظر ای بت که هستت قد سرو
- (۲) یاد رخ و قد و سرش از شکل تو می‌ریزدم
که مرغ سدره خورد حسرت نشیمن من
- (۳) همه در چشمهٔ مهتاب غم از دل شویند
امشب ای مه تو هم از طالع من غمگینی

۵۵- کدام بیت، فاقد استعاره است؟

- (۱) از در و دیوار شهرم دائماً غم می‌چکد
تا به کی شادی نباشد در دل انسان، خدا؟!
- (۲) آبگینه همه‌جا یابی از آن قدرش نیست
لعل دشخوار به‌دست آید از آن است عزیز
- (۳) لباس شرم خوبان را ز رسوایی نگه دارد
که چون خندد به بازار آورند از بوستان گل را
- (۴) شب‌زنده‌دار باش کز این باغ دلفریب
آن فیض بیش برد که پیش از سحر شکفت

۵۶- کدام گزینه با نمودار هجایی (U-U-U-U-U-U-U-U-U-U) مطابقت دارد؟

- (۱) غرض ز مسجد و میخانه‌ام وصال شماسست
 (۲) به بزمگاه چمن دوش مست بگذشتم
 (۳) نسیم صبح سعادت بدان نشان که تو دانی
 (۴) به سعی خود نتوان بُرد پی به گوهر مقصود
- جز این خیال ندارم خدا گواهِ من است
 چو از دهان توام غنچه در گمان انداخت
 گذر به کوی فلان کن در آن زمان که تو دانی
 خیال باشد کاین کار بی حواله برآید

۵۷- وزن همه ابیات یکسان است؛ به جز:

- (۱) محبس دست رباب است شعیف ارچه قوی است
 (۲) من نکردم نظری در سروی کو همه عمرم
 (۳) به خیال سر زلفت خبر از خواب ندارم
 (۴) مرغ مألوفم و با خاک درت انس گرفته
- چار طبعش که به انصاف درآمیخته‌اند
 بی‌نیازم ز گل و غنچه و نسیرین بکند وی
 چه درازست شبم وه که سیه‌روی چنین شب
 نه گریزنده وحشی که به سنگم برمانی

۵۸- وزن کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) مفروشید کمان وزره و تیغ‌زنان را
 (۲) سوی آن چشم نظر کن که بود مست تجلی
 (۳) بستان باده دیگر جز از آن احمر و اصفر
 (۴) همه دانند که من سبزه خط دارم دوست
- که سزا نیست سلح‌ها به‌جز از تیغ‌زنان را
 که در آن چشم بیابی گهر عین و عیان را
 کسدت خواجه معنی برهاند ز نقوش
 نه چو دیگر حیوان سبزه صحرائی را

۵۹- وزن کدام گزینه با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

- (۱) تو با من فقط زیر و رو می‌شوی
 (۲) چه حسی، چه حالی، یقین کرده‌ام
 (۳) بریدی امیدی که در خلق دیدی
 (۴) به یک شربت از شوکرانی که هست
- تو از عشق من دردسر می‌کشی
 خدا در نگاه تو خوابیده بود
 که ترسیدی آوازشان جان بگیرد
 خلاصم کن از شرّ جانی که نیست

۶۰- کدام گزینه در فضایی متفاوت با بیت «کس چو حافظ نگشاد از رخ اندیشه نقاب / تا سر زلف سخن را به قلم شانه زدند» سروده شده است؟

- (۱) من دگر شعر نخواهم که نویسم که مگس
 (۲) رهنمای راه معنی جز چراغ عقل نیست
 (۳) گوید این خاقانی در یامثابت خود منم
 (۴) شهریار غزلم خواننده غزالی وحشی
- زحتم می‌دهد از بس که سخن شیرین است
 کوش پروین تا به تاریکی نباشی رهسپار
 خوانمش خاقانی اما از میان افتاده قا
 بد نشد با غزلی صید غزالی کردیم

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس هفتم: نابرابری اجتماعی
صفحه‌های ۷۱ تا ۸۵

۶۱- کدام گزینه، به ترتیب بیانگر موارد زیر است؟

- اشتراک جامعه‌شناسان انتقادی و جامعه‌شناسان تفسیری

- افتراق نابرابری در ثروت و تحصیلات با قد و هوش

- اشتراک رویکردهای تبیینی و تفسیری از دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی

- اشتراک رویکرد طرفداران قشربندی اجتماعی و مخالفان قشربندی اجتماعی از دیدگاه طرفداران عدالت اجتماعی

(۱) هر فرد، گروه و فرهنگی اراده خاص خود را دارد و معانی و ارزش‌های ویژه خود را خلق می‌کند. - نابرابری اجتماعی - جست‌وجوی معیارهایی برای رها شدن از محدودیت‌های علم تجربی - ناعادلانه بودن

(۲) بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند. - نابرابری اجتماعی - محافظه‌کار بودن - عدم سازگاری با فطرت انسان

(۳) تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌هاست. - تفاوت‌های رتبه‌ای - منفعل ساختن انسان در برابر شرایط موجود - عدم سازگاری با فطرت انسان

(۴) هیچ معنی، ارزش و فرهنگی بهتر یا بدتر از دیگری نیست. - نابرابری اجتماعی - داوری ارزش‌ها و هنجارها - ناعادلانه بودن

۶۲- هر یک از موارد زیر، به ترتیب با کدام بخش جدول زیر مرتبط است؟

- نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق.

- هیچ‌گونه حقیقتی را کشف نمی‌کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها بپردازد.

- طرفداران قشربندی اجتماعی

- جوامع سوسیالیستی

جامعه‌شناسان انتقادی	ج	د	طرفداران عدالت اجتماعی
الف	نابرابری‌های اجتماعی نتیجه نابرابری‌های طبیعی هستند، پس عادلانه‌اند.	مالکیت خصوصی وسایل تولید وجود ندارد.	ب

(۱) ب - الف - د - ج (۲) الف - ب - ج - د (۳) ب - الف - ج - د (۴) ب - ج - د - الف

۶۳- کدام گزینه، درباره رویکرد «طرفداران قشربندی اجتماعی» درست است؟

(۱) اینان عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد و اگر مالکیت خصوصی از بین برود، دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت.

(۲) نه اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار می‌سپارد و نه دخالت همه‌جانبه دولت را می‌پذیرد. همچنین آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آن‌ها را از بین نمی‌برد.

(۳) به دلیل اینکه رقابت را در زندگی اجتماعی، ضروری می‌دانند، نقطه شروع رقابت را برای همگان یکسان می‌کنند.

(۴) معتقدند از گذشته تا به حال هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی اجتماعی نبوده است و قشربندی پدیده‌ای است که در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.

۶۴- کدام گزینه، فرایند شکل‌گیری دانش انتقادی را به‌درستی نشان می‌دهد؟

۱) به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی ← غلبه رویکرد تفسیری ← بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی ← پیوند دانش و ارزش ← شکل‌گیری دانش انتقادی

۲) بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی ← پیوند دانش و ارزش ← غلبه رویکرد تفسیری ← به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی ← شکل‌گیری دانش انتقادی

۳) غلبه رویکرد تفسیری ← به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی ← بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی ← جدایی دانش از ارزش ← شکل‌گیری دانش انتقادی

۴) غلبه رویکرد تفسیری ← به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی ← بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی ← پیوند دانش و ارزش ← عبور از معنای حسی و تجربی علم ← شکل‌گیری دانش انتقادی

۶۵- کدام گزینه، به‌ترتیب با مدل‌های مقابل مرتبط است؟

۱) دولت به نمایندگی از جامعه موظف است، نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند. - نابرابری‌های اجتماعی ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست بلکه نتیجه روابط سلطه‌جویانه است. - با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند.

۲) اگر مالکیت خصوصی از بین برود، دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت و بدین ترتیب، همگان شرایطی یکسان خواهند داشت. - افراد توانمند و کوشا به اندازه استحقاقی که دارند از مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند. - مالیات می‌گیرد و از آن برای رفع فقر در جامعه استفاده می‌کند.

۳) قشربندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به‌دست آن‌هاست. - با تأکید بر کارکردهای قشربندی، آن را تأیید و تثبیت می‌کنند و رقابت را در زندگی اجتماعی ضروری می‌دانند. - مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود اما جامعه، وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید.

۴) نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود اما به‌دلیل اینکه انگیزه رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد. - قشربندی، پدیده‌ای است که در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است و تغییر در قشربندی را امکان‌پذیر نمی‌داند. - عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت نقطه آغاز و پایان رقابت، عادلانه خواهد بود.

۶۶- پاسخ هر یک از موارد زیر به ترتیب کدام است؟

- کدام عامل، جامعه‌شناسی را به داوری درباره ارزش‌ها می‌کشاند؟

- دو وجه زندگی اجتماعی انسان، کدام است؟

- در رویکرد جدایی دانش از ارزش، دانش در کدام قلمرو قرار دارد؟

(۱) فاصله میان وضعیت موجود و وضعیت مطلوب جهان اجتماعی - کنش اجتماعی و نظام اجتماعی و ساختارهای آن - تفسیر

(۲) لزوم ارزیابی ارزشی از پدیده‌های اجتماعی - ایجاد جهان اجتماعی توسط انسان و شکل‌گیری پیامدها و الزام‌های جهان اجتماعی - تفسیر

(۳) فاصله میان وضعیت موجود و وضعیت مطلوب جهان اجتماعی - ایجاد جهان اجتماعی و ساختارهای آن توسط انسان و شکل‌گیری پیامدها و

الزام‌های جهان اجتماعی - تبیین

(۴) لزوم ارزیابی ارزشی از پدیده‌های اجتماعی - فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی - تبیین

۶۷- کدام گزینه در رابطه با جامعه‌شناسی انتقادی، به ترتیب درست و نادرست است؟

(۱) ظرفیت انتقاد از تمامی کنش‌های ناپسند فردی و اجتماعی را داراست. - برخلاف رویکرد تفسیری، تمام معانی و ارزش‌ها را ساخته و پرداخته کرده‌ها می‌داند.

(۲) معتقد است نباید فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند. - بر لزوم انتقاد علمی از ساختارهای سرکوب‌گر تأکید می‌کند.

(۳) به تقبیح و تحسین پدیده‌ها می‌پردازد و وضع مطلوب و راه رسیدن به آن را تجویز می‌کند. - برای دفاع از اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها معتقد است که نباید اراده فرد یا گروهی بر فرد یا گروه دیگری تحمیل شود.

(۴) بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید دارد. - بر اساس حقایق کشف کرده به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع می‌پردازد.

۶۸- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص نمایید.

- انسان در زمانه و زمینه جهان متجدد، این‌گونه می‌اندیشد که حقایق و ارزش‌هایی فراتر از انسان وجود دارد که هستی آن‌ها وابسته به انسان نیست.

- جامعه‌شناسی انتقادی از درون رویکرد تفسیری شکل گرفته است.

- تمامی دیدگاه‌ها، عدالت را اساسی‌ترین ارزش یا یکی از اساسی‌ترین ارزش‌ها می‌دانند.

- جامعه‌شناسی انتقادی به داوری ارزشی پدیده‌های مورد مطالعه می‌پردازد و آن‌ها را با ملاک‌های ارزشی و هنجاری ارزیابی می‌کند.

(۱) ص - ص - ص - غ - غ - ص

(۲) غ - غ - ص - ص - ص - غ

(۳) ص - غ - غ - ص - ص - غ

(۴) غ - ص - ص - ص - ص - غ

۶۹- مصادیق «الف، ب و ج»، به ترتیب کدام است؟

الف	ب	ج
موضوع جامعه‌شناسی انتقادی	کشف و بازخوانی واقعیت‌ها	فیلم دیوانه از قفس پرید

(۱) کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن - انتقاد از قدرت - تبیین

(۲) کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها - نقد ثروت - تفسیر

(۳) کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها - نقد ساختار سرکوب‌گر - تفسیر

(۴) کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن - نقد ثروت - تبیین

۷۰- هر یک از موارد زیر، به ترتیب نتیجه چیست؟

- ماندگاری پیامدهای جهان اجتماعی

- ناممکن ساختن نقد ساختارهای اجتماعی

(۱) پابرجایی فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی - داوری ارزشی درباره ساختارهای اجتماعی

(۲) پابندی افراد به الزامات جهان اجتماعی - عدم امکان کنترل ساختارهای اجتماعی

(۳) مشارکت اجتماعی - بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آن‌ها

(۴) پابندی افراد به الزامات جهان اجتماعی - داوری ارزشی درباره ساختارهای اجتماعی

جامعه‌شناسی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل دوم: فرهنگ معاصر غرب و

نظام نوین جهانی

(جامعه جهانی، تحولات نظام جهانی)

فصل سوم: چالش‌های جهانی

(جهان دوقطبی)

صفحه‌های ۵۵ تا ۸۲

۷۱- هر یک از موارد زیر، به ترتیب معلول چیست؟

- حاکمیت فئودال‌ها و اربابان بزرگ

- جایگاه برتر بازرگانان نسبت به زمین‌داران

- ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید

(۱) کنار رفتن پاپ از کلیسا - رشد صنعت - قدرت جذب فرهنگی جوامع غربی

(۲) زوال تدریجی قدرت کلیسا - انتقال ثروت به جوامع اروپایی - قدرت جذب فرهنگی جوامع غربی

(۳) کنار رفتن پاپ از کلیسا - رشد صنعت - استعمار

(۴) زوال تدریجی قدرت کلیسا - رشد تجارت و برده‌داری - استعمار

۷۲- جامعه جهانی قبل از ظهور غرب جدید، به چه شکل بوده است؟

(۱) روابط میان کشورهای مختلف تنها در حوزه سیاسی و فرهنگی برقرار بود.

(۲) جامعه جهانی به گونه‌ای بود که سرنوشت تعاملات فرهنگی را تابع روابط سیاسی، نظامی یا اقتصادی قرار می‌داد.

(۳) فرهنگ‌ها و تمدن‌های مختلف هر یک در بخشی از جهان، حاکمیت نظامی وابسته به یکدیگر را به وجود آورده بودند.

(۴) فرهنگ‌های مختلف از طریق روابط تجاری یا گفت‌وگوهای مستقیم علمی و معرفتی، از مرزهای جغرافیایی خود عبور می‌کردند.

۷۳- کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

(۱) در مرکز نقاشی دیواری شورای امنیت، پرنده ققنوس نشان بازسازی جهان از ویرانه‌های پس از جنگ دوم جهانی است.

(۲) به کشور از آنجا که اعضای آن خود را یک ملت می‌دانند و یک دولت آن‌ها را اداره و نمایندگی می‌کند، دولت-ملت می‌گویند.

(۳) در سده‌های هفدهم تا بیستم، سازماندهی سیاسی و اقتصادی جدیدی شکل گرفت که جوامع غربی را به صورت جوامع مرکزی و دیگر جوامع را به صورت جوامع پیرامونی درآورد.

(۴) هنگامی که جامعه جهانی عرصه حضور فعال فرهنگ‌های متفاوت باشد، تعاملات، گفت‌وگوها و برخوردهای فرهنگی و تمدنی رخ خواهد داد.

۷۴- درستی یا نادرستی عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- پیش از استعمار، اقتصاد کشورهای غیرغربی اغلب در تعامل با محیط جغرافیایی خود و به گونه‌ای مستقل بود.

- برخورد استعماری غرب، جوامع غیرغربی را از نظر اقتصادی و سیاسی در موضع ضعف قرار داد و موجب خودباختگی فرهنگی این جوامع شد.

- دولت - ملت‌ها، حاکمیت‌های اجتماعی - اقتصادی جدیدی بودند که نخستین بار در اروپای شرقی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند.

- کشورهای عضو بریکس که از آن با عنوان ناتوی شرق یاد می‌شود، خود را حامی کشورهای در حال رشد و ارتقادهنده وضعیت آن‌ها و نیرویی برای حفظ صلح جهان می‌دانند.

(۱) ص - ص - ص - غ

(۲) ص - ص - غ - غ

(۳) غ - غ - ص - ص

(۴) ص - ص - غ - ص

۷۵- عبارات زیر به ترتیب در کدام قسمت جدول قرار می‌گیرند؟

- توزیع هدفمند علوم طبیعی و علوم انسانی

- مقاومت در برابر سیاست جهانی‌سازی اقتصادی قدرت‌های برتر غربی

- تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد قدرتمند

- محدودیت صادرات یک کشور به یک ماده خام

د	شکل‌گیری جنبش عدم تعهد و سازمان کنفرانس اسلامی	ج	تربیت نخبگان کشورهای غیرغربی
از دست دادن قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی	ب	تضعیف سازوکارهای دموکراسی	الف

(۲) ب - ج - د - الف

(۱) الف - ب - د - ج

(۴) الف - ب - ج - د

(۳) ب - ج - الف - د

۷۶- به ترتیب کدام عامل سبب پیدایش موارد زیر شده است؟

- از اهمیت مرزهای سیاسی کاسته شد.

- استقلال سیاسی و اقتصادی کشورهای استعمارزده توسط کشورهای غربی به رسمیت شناخته شد.

- ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عمیق ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب در جهان دارد.

(۱) پدید آمدن شرکت‌های چند ملیتی - مقاومت‌های سیاسی و نهضت‌های آزادی‌بخش در کشورهای استعمارزده - بازنگری و ارزیابی هویت خود از منظر فرهنگ غرب توسط فرهنگ‌های دینی

(۲) حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای - انتقال صنایع وابسته به کشورهای استعمارزده - محرومیت فرهنگ‌ها از علم مبتنی بر بنیان‌های معرفتی دینی

(۳) گسترش صنعت ارتباطات - عبور از مرحله استعمار قدیم به استعمار نو - بازنگری و ارزیابی هویت خود از منظر فرهنگ غرب توسط فرهنگ‌های دینی

(۴) انباشت ثروت - شکل‌گیری دولت‌های مستقل در کشورهای استعمارزده - عدم آموزش دانش‌های راهبردی به جوامع غیرغربی

۷۷- در متن زیر، در رابطه با شکل‌گیری بلوک شرق و غرب چند مورد نادرست وجود دارد؟

«بعد از انقلاب فرانسه، طرفداران نظریه‌های لیبرالیستی در طرف چپ و منتقدان این نظریه در طرف راست مجلس فرانسه قرار می‌گرفتند. به همین سبب آن‌ها را با عنوان دو جریان چپ و راست می‌شناختند. بعدها مخالفان سرمایه‌داری که جریان چپ نام گرفته بودند، احزاب سوسیالیستی و کمونیستی را تشکیل دادند.»

(۱) دو (۲) صفر (۳) یک (۴) سه

۷۸- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- چالش و نزاع بلوک شرق و غرب در سراسر قرن بیستم و تا زمان فروپاشی بلوک شرق در سال ۱۹۹۱ م. ادامه یافت.

- حزب کمونیست شوروی با انقلاب سال ۱۹۱۷ م. توانست قدرت را در روسیه در دست بگیرد.

- در جوامع سوسیالیستی به بهانه عدالت سیاسی، نه تنها آزادی معنوی بلکه آزادی دنیوی افراد نیز از بین رفت.

- چالش میان بلوک شرق و غرب، از نوع چالش‌هایی بود که بین فرهنگ‌های مختلف رخ می‌دهد.

(۱) غ - ص - غ - ص (۲) ص - غ - غ - غ (۳) غ - غ - ص - غ (۴) ص - ص - غ - غ

۷۹- کدام یک از گزینه‌های زیر، نادرست است؟

(۱) شعار جوامع سوسیالیستی، توزیع مناسب ثروت و برقراری عدالت اجتماعی بود.

(۲) لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی به‌ویژه آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد.

(۳) رویکرد لیبرالیسم اولیه بیشتر فردی و اقتصادی بود.

(۴) مارکس در نیمه اول قرن نوزدهم لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد.

۸۰- به ترتیب هر یک از موارد «عدم حق حیات در صورت تولد در فقر»، «مخالفت با دخالت دولت در اقتصاد» و «حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری با

انقلاب» و «بررسی دو مفهوم آزادی مثبت و منفی» مربوط به کدام یک از نظریه‌پردازان زیر است؟

(۱) ریکاردو - مالتوس - مارکس - آیزایا برلین (۲) ریکاردو - جان راسل - نظریه‌پردازان لیبرال - مارکس

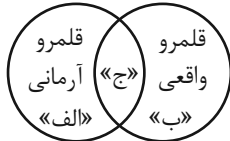
(۳) مالتوس - ریکاردو - مارکس - آیزایا برلین (۴) مالتوس - نظریه‌پردازان لیبرال - ماکس وبر - جان راسل

جامعه‌شناسی (۱)

در این بخش، از میان سوالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید. به سؤال‌های ۸۱ تا ۸۵ «یا» به سؤال‌های ۸۶ تا ۹۰ پاسخ دهید. وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس هفتم: ارزیابی جهان‌های اجتماعی
درس هشتم: هویت اجتماعی
درس نهم: بازتولید هویت اجتماعی
درس دهم: تغییرات هویت اجتماعی
صفحه‌های ۵۱ تا ۸۸

۸۱- کدام گزینه، به‌ترتیب در ارتباط با موارد «الف، ب و ج» در جامعه ایران صحیح است؟

- (۱) ناپسند بودن اسراف و تبذیر - ساده‌زیستی - استکبارستیزی
- (۲) قبیله‌گرایی - اسراف و تبذیر - ساده‌زیستی
- (۳) ساده‌زیستی - اسراف و تبذیر - استکبارستیزی
- (۴) مال‌اندوزی - ناپسند بودن اسراف و تبذیر - قبیله‌گرایی

۸۲- هر یک از موارد زیر، به‌ترتیب به کدام موضوع اشاره دارند؟

- ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی
- ویژگی حق و باطل

- جهان‌های اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند.

- (۱) ورود عقاید و ارزش‌ها به قلمرو واقعی - تابع جهان‌های اجتماعی - محدود کردن علم به دانش تجربی
  - (۲) ورود عقاید و ارزش‌ها به قلمرو آرمانی - مستقل از پذیرش یا عدم پذیرش جهان‌های اجتماعی - ارزیابی عقاید و ارزش‌ها
  - (۳) ورود عقاید و ارزش‌ها به قلمرو آرمانی - متغیر از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی - شناسایی پیامدهای اجتماعی و تاریخی ارزش‌ها
  - (۴) ورود عقاید و ارزش‌ها به قلمرو واقعی - تغییر بر مدار بینش و گرایش جهان اجتماعی - بررسی حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌ها
- ۸۳- هر یک از موارد زیر، به‌ترتیب مربوط به کدام یک از ابعاد هویت است؟

- بد اخلاق بودن

- دانش‌آموز بودن

- کارمند اداره نفت

- زن بودن

(۱) فردی - اجتماعی - انتسابی - انتسابی

(۲) اکتسابی - انتسابی - متغیر - فردی

(۳) متغیر - متغیر - فردی - اجتماعی

(۴) اکتسابی - اجتماعی - اجتماعی - ثابت

۸۴- هر یک از موارد زیر، به‌ترتیب مربوط به کدام قسمت از جدول است؟

- استرس زیاد می‌تواند باعث درد معده شود.

- گاندی با افکار و عقاید خود، انقلاب هند را رهبری کرد.

- جهان سکولار مانع بروز ابعاد معنوی انسان می‌شود.

- کمبود آهن در بدن باعث کم‌حوصلگی در فرد می‌شود.

تأثیر جهان‌های مختلف بر یکدیگر

اجتماعی بر نفسانی	نفسانی بر اجتماعی	جسمانی بر نفسانی	نفسانی بر جسمانی
ج	د	ب	الف

(۲) ب - ج - الف - ب

(۱) الف - ج - د - ب

(۴) ب - ج - د - الف

(۳) الف - د - ج - ب

۸۵- کدام گزینه به‌ترتیب در ارتباط با موارد زیر صحیح است؟

- تعارض فرهنگی ناشی از کدام عامل درونی است؟

- جامعه آپارتاید، تحرک اجتماعی صعودی را برای چه کسانی فراهم می‌آورد؟

- در کدام جوامع، موقعیت اجتماعی افراد به رابطه آن‌ها با زمین بستگی داشت؟

(۱) نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی - کسانی که حول ارزش‌های دنیوی و این‌جهانی عمل می‌کنند. - لیبرالیسم

(۲) اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی - کسانی که حول ارزش‌های دنیوی و این‌جهانی عمل می‌کنند. - فنودالیسم

(۳) تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر - صرفاً برای یک نژاد خاص - لیبرالیسم

(۴) نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی - صرفاً برای یک نژاد خاص - فنودالیسم

جامعه‌شناسی (۲)

اگر به سؤال‌های ۸۱ تا ۸۵ پاسخ ن داده‌اید، به سؤال‌های ۸۶ تا ۹۰ پاسخ دهید.

فصل دوم: فرهنگ معاصر غرب و
نظام نوین جهانی
(جامعه جهانی، تحولات نظام جهانی)
فصل سوم: چالش‌های جهانی
(جهان دوقطبی)
صفحه‌های ۵۵ تا ۸۲

۸۶- علت پیدایش هر یک از موارد زیر، به ترتیب کدام است؟

- جامعه جهانی با چالش‌های درون فرهنگی مواجه خواهد شد.
- به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری

(۱) بین فرهنگ‌های مختلف جامعه جهانی تقابل ایجاد شود. - درهم شکستن مقاومت فرهنگی اقوامی که سلطه و نفوذ غرب را تحمل نمی‌کردند.

(۲) فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب و اثرگذار ویژگی‌های مطلوب را نداشته باشند. - پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت

(۳) بین فرهنگ‌های مختلف در جامعه جهانی تقابل ایجاد شود. - تکوین نظام نوین جهانی

(۴) فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب و اثرگذار ویژگی‌های مطلوب را نداشته باشند. - تأمین منافع اقتصادی کشورهای غربی

۸۷- به ترتیب، کدام گزینه تأثیرات وقایع تاریخی بر دآمداری و کشاورزی ایران در دوره پهلوی را به درستی بیان کرده است و نقش صادرات نفت در اقتصاد ایران چه بوده است؟

(۱) انقلاب سفید در دوران رضاخان - تخته‌قاچاق کردن ایلات در دوران محمدرضا پهلوی - ایران، بازار مصرف کالاهای غربی شد.

(۲) انقلاب سفید در دوران رضاخان - تخته‌قاچاق کردن ایلات در دوران محمدرضا پهلوی - تک‌محصولی کردن اقتصاد

(۳) تخته‌قاچاق کردن ایلات در دوران رضاخان - انقلاب سفید در دوران محمدرضا پهلوی - ایران، بازار مصرف کالاهای غربی شد.

(۴) تخته‌قاچاق کردن ایلات در دوران رضاخان - انقلاب سفید در دوران محمدرضا پهلوی - تک‌محصولی کردن اقتصاد

۸۸- کدام گزینه پیامد تک‌محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده را به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) انتقال ثروت در جهت استقلال کشورهای استعمارزده ← تعدیل جهانی ثروت

(۲) عدم قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی ← وابستگی اقتصادی به کشورهای استعمارگر

(۳) وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده ← قدرت برتر سیاسی و فرهنگی کشورهای استعمارگر

(۴) شکل‌گیری نهضت‌های آزادی‌بخش در کشورهای استعمارزده ← استقلال سیاسی و اقتصادی کشور

۸۹- عبارات زیر را به ترتیب از جهت صحیح و غلط بودن مشخص کنید.

- در کشورهای سوسیالیستی، طبقه جدیدی بر مدار قدرت سازمان یافت.

- مارکسیست‌ها، طبقه و نظام طبقاتی را محصول سرمایه‌داری می‌دانستند.

- شکل‌گیری چالش فقر و غنا در کشورهای غربی از پیامدهای لیبرالیسم اولیه است.

- چالش جهان دوقطبی، چالشی منطقه‌ای و کلان بود.

(۱) ص - ص - ص - غ (۲) ص - غ - غ - ص (۳) غ - غ - ص - ص (۴) غ - ص - ص - غ

۹۰- کدام گزینه، به ترتیب در مورد نظریات «ریکادو» و «مالتوس» صحیح است؟

(۱) به باور او کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند. - کسی که در جهان از قبل تملک شده به دنیا می‌آید، طبیعت حکم به رفتن وی می‌دهد.

(۲) افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان را مذمت می‌کند. - معتقد بود افزایش نسل کارگران موجب پیدایش مشکلات بعدی می‌شود.

(۳) مخالف دخالت دولت در اقتصاد است. - به باور او کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند.

(۴) معتقد بود افزایش نسل کارگران موجب پیدایش مشکلات بعدی می‌شود. - افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان را مذمت می‌کند.

آزمون ۵ اسفند ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

تعداد سؤال کل دفترچه: ۱۴۰
تعداد سؤالی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰
مدت پاسخ گویی: ۹۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال ها و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	عربی زبان قرآن (۳) و (۲)	اجباری	۲۰	۹۱	۱۱۰	۲۰
۲	عربی زبان قرآن (۱)	انتخابی	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۳	عربی زبان قرآن (۲)		۱۰	۱۲۱	۱۳۰	
۴	تاریخ و جغرافیا (۳)	اجباری	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۵
۵	تاریخ و جغرافیا (۱)	انتخابی	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	
۶	تاریخ و جغرافیا (۲)		۱۰	۱۵۱	۱۶۰	
۷	فلسفه دوازدهم	اجباری	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰
۸	فلسفه یازدهم	اجباری	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۱۰
۹	منطق	انتخابی	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰
۱۰	فلسفه یازدهم		۱۰	۱۹۱	۲۰۰	
۱۱	روان شناسی	اجباری	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۱۲	اقتصاد	انتخابی	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
۱۳	روان شناسی		۱۰	۲۲۱	۲۳۰	

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۹۱ - ۹۹)

عربی (۳):
ثلاث قصص قصيرة
(قواعد و تمرین‌های درس ۳)
صفحه‌های ۴۳ تا ۵۲
عربی (۲):
تأثیر اللغة الفارسیة علی
اللغة العربیة، الصدق
درس‌های ۴ و ۵
صفحه‌های ۴۵ تا ۷۰

۹۱- ﴿... أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ...﴾:

(۱) از آن چیزی انفاق می‌کنند که به آن‌ها روزی دادیم؛ پیش از این که روزی فرا رسد که نه خرید و فروشی در آن است و نه دوستی!

(۲) از چیزی که به شما روزی داده شد، انفاق کنید؛ قبل از این که روزی فرا رسد که در آن نه داد و ستدی است و نه رفاقتی!

(۳) از آنچه به شما روزی دادیم، انفاق کنید؛ پیش از آن که روزی بیاید که در آن نه داد و ستدی است و نه دوستی‌ای!

(۴) از چیزی انفاق کنید که به شما روزی داده شده است؛ قبل از آن که روزی بیاید که نه خرید و فروشی در آن است و نه رفاقتی!

۹۲- «إِنْ يُدْخِلِ الْعَرَبُ كَلِمَةً فَارْسِيَّةً فِي اللَّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ يَنْطِقُوا بِالْكَلِمَةِ وَفَقًا لِأَلْسِنَتِهِمْ!»:

(۱) اگر عرب‌ها کلمه‌ای فارسی را داخل زبان عربی کنند آن کلمات را مطابق زبان خود بر زبان می‌آورند!

(۲) چنانچه عرب‌ها کلمه فارسی را وارد زبان عربی کرده باشند کلمه را بر اساس زبان‌هایشان به کار می‌برند!

(۳) اگر عرب‌ها یک کلمه فارسی را وارد زبان عربی کنند آن کلمه را بر اساس زبان‌های خود بر زبان می‌آورند!

(۴) اگر یک کلمه فارسی وارد زبان عربی بشود عرب‌ها آن کلمه را بر اساس زبان‌های خودشان تلفظ می‌کنند!

۹۳- «ذَاتَ يَوْمٍ كُنَّا نَمْشِي فِي الشَّاطِئِ، فَجَاءَتْ رَأِينَا كَاذِبًا يَتَظَاهَرُ بِالْغُرُقِ فَلَمَّا أَرَادَ أَصْدِقَاؤُهُ أَنْ يُنْقِذُوهُ فَبَدَأَ يَضْحَكُ!»:

(۱) روزی در ساحل راه می‌رفتیم، ناگهان دروغگویی را دیدیم که تظاهر به غرق شدن می‌کرد و وقتی دوستان او خواستند که نجاتش دهند، شروع به خندیدن کرد!

(۲) یک روز که در ساحل قدم می‌زدیم، دروغگویی را دیدیم که وانمود به غرق شدن می‌کرد و وقتی دوستانش خواستند که او را نجات دهند، ناگهان شروع به خنده کرد!

(۳) روزی در ساحل راه می‌رفتیم، ناگهان دروغگویی را دیدیم، تظاهر کرد که دارد غرق می‌شود، پس وقتی دوستانش خواستند که نجاتش دهند، می‌خندید!

(۴) یک روز در ساحل قدم می‌زدیم، ناگهان دروغگویی را دیدیم که وانمود به غرق شدن می‌کرد، دوستان او خواستند که نجاتش دهند، پس آن زمان شروع به خندیدن کرد!

۹۴- «إِنَّ عِبَادَةَ اللَّهِ خَيْرٌ لِكُنِّ التَّعْلِيمِ وَالتَّفْقِيهِ أَفْضَلُ لِأَنَّ النَّبِيَّ قَدْ أُرْسِلَ بِالتَّعْلِيمِ!»: بی‌گمان.....

(۱) پرستش خداوند نیکو است؛ ولی یاد دادن و آگاه کردن برتر از آن است چراکه خداوند پیامبر را برای آن فرستاده است!

(۲) پرستش خدا، نیکو است؛ اما یاد دادن و آگاه کردن برتر است برای اینکه پیامبر برای یاد دادن فرستاده شده است!

(۳) عبادت خداوند بهتر است؛ اما یادگیری و آگاه شدن برتر است زیرا پیامبر برای یاد دادن برانگیخته شده است!

(۴) بهترین عبادت، آموزش و آگاه کردن است؛ برای اینکه خداوند، پیامبر را برای تعلیم فرستاده است!

۹۵- « لا يغلو سعر الفواكه إلا في نهاية فصل الشتاء بسبب قلتها في السوق! »:

- (۱) قیمت میوه‌ها فقط در پایان فصل زمستان، به خاطر کمبود آن‌ها در بازار گران می‌شود!
- (۲) میوه‌های فصل زمستان گران‌قیمت نیستند، مگر تنها زمانی که در بازار کمبود باشد!
- (۳) در آخر فصل زمستان، تنها قیمت میوه‌ها گران می‌شود چون در بازارها کم هستند!
- (۴) بهای میوه‌ها گران نمی‌شود به جز در پایان زمستان به خاطر مقدار کمشان در بازار!

۹۶- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) العلم في الصِّغَرِ كَالنَّقْشِ فِي الْحَجَرِ فَعَلِمُوا أَوْلَادَكُمْ!: علم به هنگام خردسالی به مانند نقشی بر روی سنگ است پس به فرزندان خود بیاموزید!
- (۲) إِذَا يَكُونُ عَدُوُّكَ عَاقِلًا فَهُوَ خَيْرٌ مِنْ صَدِيقِكَ الْجَاهِلِ!: چنانچه دشمنت یک فرد عاقل باشد، او بهتر از دوست نادان تو است!
- (۳) عَلَيْكَ أَنْ تُدَارِيَ النَّاسَ فَهِيَ نِصْفُ الْإِيمَانِ!: تو باید با مردم مدارا نمایی چرا که آن نیمی از ایمان است!
- (۴) مَنْ يَضَعُفُ عَنِ كِتْمَانِ سِرِّهِ، فَهُوَ أَضْعَفُ النَّاسِ!: هر آن‌که از پنهان داشتن راز خود ناتوان باشد، پس اوست ناتوان‌ترین مردم!

۹۷- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) عَالِمٌ يُنْتَفَعُ بِعِلْمِهِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ عَابِدٍ!: دانشمند با دانش خود سود می‌رساند و از هزار عبادت‌کننده بهتر است!
- (۲) سَامِحِنِي يَا صَدِيقِي، سَابِّدْ لَكَ هَذِهِ الْبِطَاقَةَ!: به من اجازه بده دوست من، این کارت را برایت عوض خواهم کرد!
- (۳) ذَلِكَ قَبْرِ عَظِيمٍ يَجْذِبُ سَيَّاحًا مِنْ دُولٍ كَثِيرَةٍ!: آن مقبره بزرگی است که گردشگران را از کشورهای زیاد جذب می‌کند!
- (۴) لَمْ تُضْمِرْ شَيْئًا يَظْهَرُ فِي صَفْحَاتِ وَجْهِكَ!: برای چه پنهان می‌کنی چیزی را که در همه جای چهره‌ات آشکار می‌شود!

۹۸- «امروز دوستم به من کتابی را هدیه داد که قبلاً آن را دیده بودم!» عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) هَذَا الْيَوْمِ أَهَدْتِ صَدِيقَتِي كِتَابًا رَأَيْتُهُ قَبْلَ هَذَا!
- (۲) هَذَا يَوْمٍ أَهَدَى إِلَيَّ صَدِيقِي كِتَابًا رَأَيْتُهُ مِنْ قَبْلِ!
- (۳) أَهَدَى إِلَيَّ صَدِيقِي الْيَوْمِ كِتَابًا قَدْ رَأَيْتُهُ مِنْ قَبْلِ!
- (۴) الْيَوْمَ قَدْ أَهَدَى إِلَيَّ صَدِيقِي الْكِتَابَ شَاهَدْتُهَا مِنْ قَبْلِ!

۹۹- ﴿ . . . لِكَيْلَا تَحْزَنُوا عَلَى مَا فَاتَكُمْ ﴾ الْمَقْصُودُ مِنَ الْآيَةِ الشَّرِيفَةِ:

- (۱) بر لب جوی نشین و گذر عمر ببین!
- (۲) از امروز کاری به فردا ممان!
- (۳) گذشته در گذشته!
- (۴) یک لحظه غفلت، یک عمر پشیمانی!

■ ■ ■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ: (١٠٠ - ١٠٢)

النَّسيان أحد الأمور المُزعجة (دردآور) التي قد يتعرَّض لها الإنسان لأسباب عديدة، إنَّه يُعدُّ أمراً طبيعياً عند الكثيرين، ولكن له آثار مُرتبِّبة على دراسة الإنسان أو عمله، و يؤثر ذلك بالآتي على سلوكه. هناك عدَّة أمور تخفَّف من النسيان، منها إبقاء العقل في نشاط دائم و تفكير فعَّال عن طريق ممارسة الألعاب الفكرية أو تعلُّم شيء جديد. الإنسان مُعرَّض لنسيان أماكن الأشياء إذا استمرَّ في تغيير أماكنها، فليتنجَّب عدم ترتيب الأشياء أو تغيير أماكنها. النَّوم الجيِّد له دور كبير في التخفيف من النسيان حيث يُمكن استرجاع المعلومات بشكل فعَّال عند الحاجة إليها، أمَّا قلَّة النَّوم فتؤدِّي إلى النسيان. رغم أنَّ النسيان طبيعي في أكثر الأحيان، بعض العلامات و الأعراض تدلُّ على وجود مشكلة في الذاكرة تستدعي مُراجعة الطَّبيب.

١٠٠- عَيْنُ الْخَطِّأِ حَسَبَ النَّصِّ:

- (١) إن نتعلَّم لغة جديدة فإنَّها تقوي ذاكرتنا!
 (٢) تغيير مكان الأشياء حولنا يزيد النسيان عندنا!
 (٣) يقدر الإنسان على استرجاع المعلومات قبل أن ينام! (٤) تختلف الأسباب التي تؤدي إلى النسيان اختلافاً كبيراً!
 ١٠١- عَيْنُ الصَّحِيحِ: مِمَّا يَجْعَلُ الْإِنْسَانَ كَثِيرَ النَّسْيَانِ . . .
 (١) عدم اهتمامه بممارسة الألعاب الفكرية!
 (٢) إهماله في ترتيب الأشياء و الأمور!
 (٣) قيامه من النَّوم بعد شروق الشَّمس!
 (٤) اشتغاله بالعمل لساعات طويلة!
 ١٠٢- أذكر ما لم يأت في النَّصِّ:
 (١) فوائد الألعاب الفكرية!
 (٢) كيفية تدكُّر المعلومات بشكل أسرع!
 (٣) تأثير النسيان على أعمالنا أو سلوكنا!
 (٤) كيفية التخلُّص من النسيان في الحياة اليومية!

■ ■ ■ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (١٠٣ - ١٠٤)

١٠٣- «إِسْتِطَاعَ الْمَلِكِ أَنْ يُصَلِّحَ أُمُورَ جَيْشِهِ فَتَخَلَّصَ الْجُنُودُ مِنَ الْمَشَاكِلِ الْكَثِيرَةِ!»

- (١) استطاع: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي بثلاثة حروف زائدة - مصدره: استفعال / فعل و فاعله: الملك، الجملة فعلية
 (٢) أمور: اسم - جمع التكسير على وزن: فُعُول - مُعْرَب / مفعول و منصوب؛ «أُمُورُ جَيْشٍ»: مضاف و مضافاليه
 (٣) تَخَلَّصَ: للمفرد المؤنَّث الغائب - حروفه الأصلية (خ ل ص) - مزيد و له حرفان زائدان / فعل و نائب فاعله: الجنود
 (٤) المشاكِل: جمع التكسير أو جمع مُكْتَسَر - اسم فاعل من الفعل الذي ليس له حرف زائد - معرفة / مجرور بحرف الجر
 ١٠٤- «إِعلم بأنَّ خير الإخوان أقدمهم!»

- (١) إعلم: فعل أمر - للمفرد المؤنَّث المخاطب - مزيد ثلاثي - معلوم / فعل و فاعل
 (٢) خير: مفرد مذكَّر - اسم تفضيل بمعنى «تر» في الفارسية / اسم «أَنَّ» و منصوب بالفتحة
 (٣) الإخوان: جمع (مفرد: أخ) - معرَّف بأل - معرب / مضافاليه و مجرور بالألف و النَّون
 (٤) أقدم: اسم - على وزن: أفعل و معناه يدلُّ على التفضيل - معرب / خبر «أَنَّ» و مرفوع بعلامة الضمة

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۱۰۵ - ۱۱۰)

۱۰۵- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ۱) الكَلِمَاتُ الفَارِسِيَّةُ دَخَلَتْ اللُّغَةَ العَرَبِيَّةَ وَتَغَيَّرَتْ أَصْوَاتُهَا!
- ۲) سَجَلَتْ مُنْظَمَةُ اليُونِسْكَو قُبَّةَ قَابُوسٍ فِي قَائِمَةِ التَّرَاثِ العَالَمِيِّ!
- ۳) إِنَّ صَدَقَ الحَدِيثِ وَ أَدَاءَ الأَمَانَةِ قَضِيَّتَانِ يَخْتَبِرُ الأَصْدِقَاءُ بِهِمَا!
- ۴) العَاقِلُ لَا يَقُولُ كَلَاماً يَحْتَمِلُ الكَذْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ الكَذَّابَ يُخْفِي كِذْبَهُ!

۱۰۶- عین «سعيد» يكون معرفة:

- ۱) لم أجد في حياتي سعيداً إلا من سعى متوكلاً على ربه!
  - ۲) من ينصر الآخرين في مشاكلهم فهو سعيد في حياته!
  - ۳) هل رأيت سعيداً و هو يُصعِّرُ خَدَهَ لزملائه!
  - ۴) إن أخاك سعيداً لأن له أماً مثلك!
- ۱۰۷- « قبل أن . . . . . بعمل استشيروا الخبراء! » عین المناسب لتكميل الفراغ:

- ۱) تبتدؤوا   ۲) بداية   ۳) تبدؤون   ۴) تبدؤوا

۱۰۸- عین ما ليست فيه جملة تصف النكرة:

- ۱) من يُساعد فقيراً يجلسُ قُرْبَ مَتَجَرِي وَ يَكُونُ جَانِعاً!
- ۲) فِي بَيْتِ كَبِيرٍ جَمِيلٍ يُشَاهِدُ الأُسْرَةَ مَبَارَاةَ كُرَةِ القَدَمِ!
- ۳) من يُساعد رجلاً يَقَعُ فِي الخَطَرِ فَهُوَ مَحْبُوبٌ جَدّاً!
- ۴) مُعَلِّمٌ يَسْعَى فِي تَرْبِيَةِ تَلَامِيذِهِ مِنْ أَحْسَنِ العِبَادِ!

۱۰۹- عین المستثنى منه يكون جمعاً سالماً:

- ۱) السلاطين ظلموا المظلومين على مرّ العصور إلا عدداً منهم كانوا صالحين!
- ۲) سوف يحصد الفلاحون محاصيلهم في الشهر القادم إلا الرز!
- ۳) حَلَّتِ الطَّالِبَاتُ مَسَائِلَ الرِّيَاضِيَّاتِ إِلا مَسْأَلَتَيْنِ!
- ۴) قَدْ قَرَأَتِ التَّلْمِيذَاتُ الكِتَابَ لِلإِمْتِحَانِ إِلا ثَلَاثَهُنَّ!

۱۱۰- عین ما فيه الاستثناء:

- ۱) أتمنى ألا يُنسى شيء من ذكرياتنا الحلوة!
- ۲) تتمنى هؤلاء الطالبات ألا تنساهنّ المعلمة!
- ۳) نتمنى أن يتذكّر الجميع ذكرياتنا إلا بعضها!
- ۴) يتمنى جميع المرافقين ألا يتذكّر أحد ذكرياتهم المرة!

عربی زبان قرآن (۱)

در این بخش، از میان سؤالات عربی (۱) و عربی (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۱۱۱ تا ۱۲۰ «یا» به سؤال‌های ۱۲۱ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

«هذا خلق الله»
المعالم الخلابية
درس‌های ۵ و ۶
صفحه‌های ۴۷ تا ۷۰

■ عین الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۱۱۱ - ۱۱۵)

۱۱۱- ﴿ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ ﴾:

- (۱) بگو در زمین بگردید و بنگرید سرانجام پیشینیان چگونه بوده است!
- (۲) گفتند در زمین سفر کنید و ببینید سرنوشت پیشینیان چگونه بوده است!
- (۳) بگو در زمین بگردید آنگاه بنگرید به سرنوشت قبلی پیشینیان که چگونه بوده است!
- (۴) گفته شد روی زمین بگردید و نگاه کنید سرنوشت کسانی که در گذشته بوده‌اند چطور بوده است!

۱۱۲- «يُحِبُّ الْأَمْهَاتِ الْأَوْلَادِ وَ يُدِيرُونَ أُمُورَهُنَّ فِي الْأَيَّامِ الَّتِي لَسْنَ قَادِرَاتٍ عَلَىٰ أَدَاءِهَا!»:

- (۱) مادران فرزندان را دوست دارند و کارشان را در روزهایی که قادر به انجام آن نیستند اداره می‌کنند!
- (۲) فرزندان مادران را دوست دارند و کارهایشان را در روزهایی که به انجام آن‌ها توانا نیستند اداره می‌کنند!
- (۳) مادران فرزندان را دوست دارند و کارهای آنان را در روزهایی که توانا به انجامشان نیستند اداره می‌کنند!
- (۴) فرزندان مادران را دوست دارند و کارهایشان را در روزهایی که به انجام آن‌ها قادر نیستند اداره می‌کردند!

۱۱۳- «هناك قوةٌ عظيمةٌ من الله في أعماق المحيطات كمثلي أسماكٍ مُضيئةٍ تُحوّل ظلام البحر إلى نهارٍ مُضيءٍ!»:

- (۱) قدرت بزرگ خداوند در اعماق اقیانوس‌ها است؛ مانند ماهی‌هایی نورانی که تاریکی دریا را به روز روشن تبدیل می‌کنند!
- (۲) آنجا از جانب خداوند قدرت بزرگی در اعماق اقیانوس است؛ مانند ماهی‌های نورانی که دریای تاریک را به روزی روشن تغییر می‌دهند!
- (۳) قدرتی بزرگ در اعماق اقیانوس‌ها از جانب خداوند وجود دارد؛ مانند ماهی‌هایی نورانی که تاریکی دریا را به روزی روشن تبدیل می‌کنند!

(۴) بزرگی قدرت خداوند در اعماق اقیانوس‌ها است؛ مانند آن ماهی‌های نورانی که تاریکی دریا را به روشنی روز تبدیل می‌کنند!

۱۱۴- عین الصحیح: «ما از برشمردن مناطق دارای جاذبه گردشگری در کشور زیبایمان ناتوان هستیم!»

- (۱) نحن لا نَقْدِرُ أَنْ نُحْصِيَ الْمَنَاطِقَ ذَاتِ الْمَعَالِمِ السِّيَاحِيَّةِ لِلسِّيَاحِ فِي بِلَادِنَا!
- (۲) نحن عاجزونَ عَنْ إحصاءِ مناطقِ الجذبِ السِّيَاحِيّ فِي بِلَادِنَا الجميلة!
- (۳) إِنَّنَا عَجْزْنَا أَنْ نُحْصِيَ الْمَنَاطِقَ ذَاتِ الْمَعَالِمِ لِلسِّيَاحَةِ فِي بِلَادِنَا الجميلة!
- (۴) لَسْنَا قَادِرِينَ عَلَىٰ إحصاءِ مناطقِ الجذبِ السِّيَاحِيّ فِي بِلَادِ هِي جَمِيلَةٌ!

۱۱۵- عین غير المناسب للمفهوم: ﴿ أ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ ﴾

- (۱) ﴿ لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴾ (۲) کور خود است و بینیای مردم!
- (۳) عليك أن لا تنهى عن خلق و أنت تفعل مثله! (۴) اگر بد کنی چشم نیکی مدار که هرگز نیارد گز انگور بار

۱۱۶- عین الخطأ في الاعراب و التحليل الصرفي: « الغراب يُحذَر بقية الحيوانات حتى تبتعد عن منطقة الخطر! »

- (۱) الغراب: اسم - مفرد - معرفة - معرب / مبتدأ للجملة الاسمية و مرفوع بالضمة
- (۲) الحيوانات: اسم - جمع سالم للمؤنث - معرفة بأل - معرب / مفعول و منصوب
- (۳) يُحذَر: مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي (مصدره: تحذير) / فعل و فاعل
- (۴) تبتعد: للمؤنث - مزيد ثلاثي (ماضيه للمذكر: ابتعد، و له حرفان زائدان) / فعل و فاعل؛ و الجملة فعلية

۱۱۷- عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

- (۱) هاتان الطالبتان المُجَدَّتَانِ قَرَأَتَا قِصَائِدَ رَائِعَةٍ!
- (۲) مَنْ يَأْتِي بِالْبَضَائِعِ الصَّرُورِيَّةِ إِلَى السَّفَرَةِ الْعِلْمِيَّةِ!
- (۳) يُزُورُ بَعْضُ السَّائِحِينَ الْمَعَالِمَ التَّارِيخِيَّةَ وَ الْعَتَبَاتِ الْعَالِيَةَ!
- (۴) أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ!

۱۱۸- عین المبتدأ جمعاً سالماً:

- (۱) ميادين الحرب قد امتلأت بالجنود الشجعان!
- (۲) مضامين جاءت في هذه القصة ليست مناسبة للأطفال!
- (۳) خرج السمك المدفون من مكانه فالصيادون ذهبوا لصيده!
- (۴) الحكام العادلون يستمعون إلى نصائح العلماء!

۱۱۹- عین الصحيح في الإعراب:

- (۱) الفُستانِ الذي لونه أبيض جميلٌ فقمُ بِشِرائِه!
- (۲) شَرَحَ الشَّرْطِيُّ الْمُؤَدِّبُ قَوَانِينِ الْمُرُورِ لَنَا أَمْسَ!
- (۳) قَالَ الْقَاضِي الْعَادِلُ لِلْمُخْطِي: لِسَانِ الْمُجْرِمِ قَصِيرٌ! (۴) عُيُونَ الْمُذْنِبِينَ الْمُتَكَبِّرِينَ بَاكِيَةٌ فِي يَوْمِ الْقِيَامَةِ!

۱۲۰- عین «المُدْرَس» مرفوعاً:

- (۱) فَحَصَ الطَّبِيبُ أَسْنَانَ الْمُدْرَسِ الَّذِي يَشْتَهَرُ بِالصَّدَاقَةِ! (۲) الطَّالِبُ الْمُؤَدِّبُ يَحْتَرِمُ الْمُدْرَسَ الْمُشْفَقَ كَثِيرًا!
- (۳) شَاهَدْنَا الْمُدْرَسَ الْحَاقِقَ فِي الْمَكْتَبَةِ الْعَامَّةِ! (۴) قَدْ انْكَسَرَتْ زُجَاجَةُ سَيَّارَةِ الْمُدْرَسِ قَبْلَ يَوْمٍ!

عربی زبان قرآن (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۱۱ تا ۱۲۰ پاسخ ن داده‌اید، به سؤال‌های ۱۲۱ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.

تأثیر اللّغة الفارسیّة علی
اللّغة العربیّة، الصّدق
درس‌های ۴ و ۵
صفحه‌های ۴۵ تا ۷۰

■ عین الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة أو المفهوم من أو إلى العربيّة (۱۲۱ - ۱۲۵)

۱۲۱- ﴿ ما يُريد الله ليُجعل عليكم من حرجٍ . . . ﴾:

(۱) خداوند نمی‌خواهد هیچ سختی‌ای بر شما قرار دهد!

(۲) خواست خداوند بر قرار دادن سختی بر شما نیست!

(۳) خدا نمی‌خواهد که شما در حالت بحرانی قرار بگیرید!

(۴) آنچه خدا می‌خواهد قرار گرفتن شما در حالت بحرانی نیست!

۱۲۲- « بعد أن أخذ الشاب يكذب من جديد لم يلتفت أصحابه إليه فأسرع أحد الناس إليه ولكن خادعه أيضاً! »:

(۱) بعد از اینکه جوان مجدداً شروع به دروغ گفتن کرد یاران وی به او توجه نکردند، پس یکی از مردم به سوی او شتافت اما او را نیز فریب داد!

(۲) پس از اینکه دوباره جوان دروغ گفت و دوستانش به او توجهی نکردند، یک نفر به سوی او شتافت اما او نیز فریب خورد!

(۳) بعد از اینکه جوان دوباره شروع کرد به دروغ گفتن، دوستانش به او توجهی نمی‌کردند، پس یکی از مردم به سرعت نزد او رفت ولی به او نیز نیرنگ زد!

(۴) پس از اینکه جوان از نو دروغ گفتنش را شروع می‌کند، یارانش به وی توجه نمی‌کنند، پس یکی از مردم به سوی او شتافته و او را نیز فریب می‌دهد!

۱۲۳- « إعلموا أنّ الحروف التي لا توجد في لغة العرب تُبدل إلى حروف قريبة من مخرجها! »: بدانید که .....

(۱) حروفی که در زبان عرب‌ها موجود نبود، به حرف‌هایی نزدیک به مخرج‌هایشان مبدل شدند!

(۲) حروفی که در زبان عربی موجود نیست، به حروف نزدیک به مخرج‌هایشان تغییر پیدا می‌کند!

(۳) حروفی که در زبان عربی وجود نداشت، به حروفی تبدیل شد که نزدیک به مخرج‌هایشان بود!

(۴) حرف‌هایی که در زبان عرب‌ها وجود ندارد، به حروفی نزدیک به مخرج‌هایشان تبدیل می‌شود!

۱۲۴- « صدای عجیبی شنیده شد. آن صدا از جوانی بود که به غرق شدن وانمود کرده بود! »:

(۱) الصوتُ عجیبٌ. سَمِعَ الصوت من شابٍ تظاهر بِالغَرَق!

(۲) سَمِعَ صوتٌ عجیبٌ. كان الصوت من شابٍ تظاهر بِالغَرَق!

(۳) سَمِعَ صوتاً عجیباً. كان الصوت من الشاب يتظاهر بِالغَرَق!

(۴) سَمِعَ صوتٌ عجیبٌ. كان صوتاً من الشاب الذي تظاهر بِالغَرَق!

۱۲۵- عین الصّحیح في مفهوم العبارة: « يبلغ الصادقُ بصدقه ما لا يبلغه الكاذبُ بإحتیاله! »:

(۱) لا تكذب الناس لأنهم سيعلمون!

(۲) دروغی کجا سود آید از آن به از راست کاشوب زاید از آن

(۳) سخن از مردم جاهل نتوان کردن گوش نیست واقف، دل جاهل نه ز مغز و نه ز پوست

(۴) عاقبت صادق به جایی می‌رسد کز نظیرش عاجز است کذاب پست

۱۲۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْاِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: ﴿ لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ . . . ﴾

- (۱) حَتَّى: من الحروف الجارّة - مبني / مع كلمة بعده: الجارّ و المجرور
- (۲) البرّ: اسم - مفرد مذكر - معرّف بآل - معرب / مفعول و منصوب بالفتحة
- (۳) تنالوا: مضارع - للجمع المذكر المخاطب - مزيد ثلاثي - متعدّد / فعل و فاعل
- (۴) تُحِبُّونَ: فعل - للجمع - مزيد ثلاثي بزيادة حرفين - معلوم / فعل و فاعل؛ و الجملة فعلية

۱۲۷- عَيْنِ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (۱) إِنَّ الرِّيَاحَ تَجْرِي بِمَا لَا تَشْتَهِي السُّفُنُ!
- (۲) مِنْ أَخْلَاقِ الْجَاهِلِ الْإِجَابَةُ قَبْلَ أَنْ يَسْمَعَ!
- (۳) عَصَفَتْ رِيَا حَ شَدِيدَةً حَرَبَتْ بَيْتًا جَنْبَ شَاطِئِ الْبَحْرِ!
- (۴) فِي اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ مِائَاتُ الْكَلِمَاتِ الْمُعَرَّبَةِ ذَاتُ الْأُصُولِ الْفَارِسِيَّةِ!

۱۲۸- عَيْنِ عِبَارَةٍ فِيهَا نَوْعَانِ مِنَ الصِّفَةِ:

- (۱) يُقَدِّمُ لِقْمَانَ لِابْنِهِ مَوَاعِظَ قِيَمَةٍ لِيَهْتَدِيَ بِهَا إِلَى خَيْرِ طَرِيقٍ!
- (۲) شَاهَدْتُ تَلْمِيزًا فِي سُوقِ الْمَدِينَةِ الْكَبِيرَةِ أُدْرَسَ مَعَهُ فِي مَدْرَسَةِ الْإِمَامِ!
- (۳) يُحْكِي أَنَّ رَجُلًا كَانَ كَثِيرَ الْمَعَاصِي وَ الْعِيُوبِ فَتَدَمَّ عَلَى أَعْمَالِهِ السَّيِّئَةِ!
- (۴) أَنْشَدَ الشُّعْرَاءُ الْاِيرَانِيِّونَ أَيْبَاتًا مَمزُوجَةً بِالْعَرَبِيَّةِ وَ اسْتِنَادَ مِنْهَا الْآخَرُونَ!

۱۲۹- عَيْنِ فِعْلًا يُوضِّحُ مَا قَبْلَهُ:

- (۱) شَاهَدْنَا صُورًا مِنْ تِلْكَ الظَّاهِرَةِ ثُمَّ تَكَلَّمْنَا مَعًا حَوْلَهَا!
- (۲) ﴿ أَرْسَلْنَا إِلَى فِرْعَوْنَ رَسُولًا فَعَصَى فِرْعَوْنَ الرَّسُولَ ﴾
- (۳) وَ مَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرَاتٍ يَعْلَمُهُ الرَّبُّ الَّذِي خَلَقَكُمْ!
- (۴) لِجَدِّي الرَّحِيمِ بُسْتَانٌ جَمِيلٌ يَقَعُ قُرْبَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ!

۱۳۰- عَيْنِ الْفِعْلِ يُتْرَجَمُ مُضَارِعًا التَّزَامِيًا:

- (۱) لَبِيتْنَا حَضْرَنَا فِي الْحَفْلَةِ الَّتِي انْعَقَدَتْ قَبْلَ شَهْرٍ!
- (۲) إِنَّ الْحِكْمَةَ تَنْبِتُ فِي قَلْبِ الْمُتَوَاضِعِ وَ تَعْمُرُ فِيهِ!
- (۳) تَحْمَلُ آبَاؤُنَا مِصَاعِبَ كَثِيرَةً لِنُعِيشَ فِي رَاحَةٍ!
- (۴) لَنْ أَتْرِكَ الدَّرَاسَةَ حَتَّى نَهَايَةِ عَمْرِي!

تاریخ و جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۱۵ دقیقه

تاریخ (۳):

درس هشتم: جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن
درس نهم: نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران
صفحه‌های ۹۹ تا ۱۲۶

جغرافیا (۳):

فنون و مهارت‌های جغرافیایی (۲)
درس پنجم: ویژگی‌ها و انواع مخاطرات طبیعی (تا ابتدای سیل)
صفحه‌های ۷۳ تا ۸۸

۱۳۱- کدام گزینه در ارتباط با «بنیتو موسولینی» نادرست است؟

- (۱) پادشاه ایتالیا وی را به تشویق صاحبان صنایع، به نخست‌وزیری منصوب کرد.
- (۲) موسولینی که رهبر حزب فاشیست بود، در پی ایجاد دولت تک‌حزبی متمرکز در ایتالیا بود.
- (۳) وی پس از پیروزی در انتخابات، با دیکتاتوری تحقق وعده‌های اقتصادی خود را کنار گذاشت.
- (۴) او در سال ۱۹۳۵ م. با تفکر احیای امپراتوری روم باستان، به اتیوپی لشکر کشید.

۱۳۲- یکی از مهم‌ترین تحولات جهان پس از پایان جنگ جهانی دوم، کدام است؟

- (۱) صدور اعلامیه بالفور و موافقت انگلستان با ایجاد سرزمین یهود در فلسطین
- (۲) ظهور موقت حکومت‌های خودکامه تک‌حزبی در برخی کشورهای اروپایی
- (۳) گرفتاری آمریکا در یک بحران و رکود اقتصادی عظیم چهار ساله
- (۴) به قدرت رسیدن کمونیست‌ها در چین به رهبری مائو

۱۳۳- چرا مصدق اقدام به قطع رابطه سیاسی با لندن کرد؟ زیرا ...

- (۱) این کشور با فرستادن کشتی‌های جنگی خود به خلیج فارس، به تهدید نظامی ایران پرداخت.
- (۲) انگلستان ضمن خارج کردن سرمایه‌های شرکت نفت، خرید نفت از کشور ایران را تحریم کرد.
- (۳) دولت این کشور پرداخت بدهی‌های شرکت نفت و خسارت‌های ناشی از تأخیر آن را نپذیرفت.
- (۴) به منظور رد خلع ید از شرکت نفت ایران و انگلیس، از ایران در دیوان بین‌المللی لاهه شکایت کرد.

۱۳۴- در ۱۶ آذر ۱۳۳۲ گروهی از دانشجویان دانشگاه تهران در اعتراض به کدام واقعه تظاهرات کردند؟

- (۱) اخراج شماری از اساتید پایه‌گذار نهضت مقاومت ملی از دانشگاه
- (۲) سفر ریچارد نیکسون، معاون رئیس‌جمهور کشور آمریکا به ایران
- (۳) سرکوب شخصیت‌های ملی و مذهبی پس از کودتای ۲۸ مرداد
- (۴) شهادت سه تن از دانشجویان معترض به برقراری روابط سیاسی با انگلستان

۱۳۵- کدام یک از موارد زیر، انگیزه اصلی کودتای ۲۸ مرداد ماه ۱۳۳۲ را به‌درستی بیان می‌نماید؟

- (۱) به راه انداختن جنگ روانی علیه مصدق و متقاعدسازی محمدرضا پهلوی برای پذیرش همکاری با دولت آمریکا
- (۲) دستگیری و محاکمه دکتر مصدق و همه همکارانشان و انحلال احزاب و گروه‌های سیاسی و روزنامه‌های مخالف
- (۳) انتصاب سرلشکر فضل‌الله زاهدی به نخست‌وزیری و واگذاری تولید نفت به شرکت‌های انگلیسی و آمریکایی
- (۴) گسترش اختلاف و نزاع میان دکتر مصدق و آیت‌الله کاشانی و نابودی نهضت ملی نفت و سرنگونی دولت مصدق

۱۳۶- اختلاف زمانی دو شهر مشهد و همدان حدود ۴۳ دقیقه است. اگر طول جغرافیایی همدان ۴۸ درجه و ۴۳ دقیقه باشد و بدانیم مشهد در شرق همدان

واقع شده است، طول جغرافیایی مشهد چقدر است؟

- (۱) ۵۶ درجه و ۲۸ دقیقه
(۲) ۵۹ درجه و ۲۸ دقیقه
(۳) ۴۶ درجه و ۲۸ دقیقه
(۴) ۴۹ درجه و ۲۸ دقیقه

۱۳۷- اگر شهری بر روی نصف‌النهار ۱۵ درجه طول غربی و شهری دیگر بر روی نصف‌النهار ۶۰ درجه طول غربی واقع شده باشد، و در شهر اول ساعت ۷ صبح

باشد، در شهر دیگر ساعت چند است؟

- (۱) ۹ صبح
(۲) ۱۰ صبح
(۳) ۵ صبح
(۴) ۴ صبح

۱۳۸- عامل وقوع سونامی و منشأ شکل‌گیری آن کدام است؟

- (۱) فرایندهای اقلیمی و حاصل فعالیت‌های دینامیک بیرونی
(۲) وقوع زمین‌لرزه‌هایی در زیر دریا با منشأ درون‌زمینی
(۳) آتش‌فشان‌هایی زیرزمینی با منشأ دخالت‌ها و دستکاری‌های انسان
(۴) ظهور سیل، صاعقه و طوفان پر قدرت و منشأ برون‌زمینی

۱۳۹- میزان خسارت در کدام‌یک از گسل‌های زیر بالاتر است و ارتباط میان عمق کانونی زلزله با میزان تخریب چیست؟

- (الف) الف - معکوس
(ب) الف - مستقیم
(۱) الف - معکوس
(۲) الف - مستقیم
(۳) ب - معکوس
(۴) ب - مستقیم

۱۴۰- کدام مورد درباره نواحی لرزه‌خیز کشور ایران درست است؟

- (۱) بیشتر نواحی غربی کشور مصون از زمین‌لرزه‌اند.
(۲) کمتر منطقه‌ای از کشور مصون از زمین‌لرزه است.
(۳) خطر زمین‌لرزه در تمام نقاط ایران، متوسط، و بالاتر است.
(۴) لرزه‌خیزی نواحی غربی کشور، بیش از نواحی شمالی آن است.

تاریخ و جغرافیا (۱)

در این بخش، از میان سؤالات تاریخ و جغرافیا (۱) و تاریخ و جغرافیا (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۱۴۱ تا ۱۵۰ «یا» به سؤال‌های ۱۵۱ تا ۱۶۰ پاسخ دهید.

تاریخ (۱):

فصل سوم: ایران در عصر باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی

(درس‌های ۷ تا ۹)
صفحه‌های ۶۱ تا ۸۹

جغرافیا (۱):

فصل دوم: جغرافیای طبیعی ایران

(درس‌های ۵ و ۶)
صفحه‌های ۳۳ تا ۶۰

۱۴۱- نظر و عقیده بیشتر اسطوره‌شناسان و محققان درباره محتوای افسانه‌ها چیست؟

- (۱) به کلی غیرواقعی و حاصل خیال‌پردازی انسان‌ها هستند.
- (۲) با وجود اطلاعات قابل توجه در برخی از آن‌ها، غیرقابل استفاده هستند.
- (۳) براساس واقعیت‌های تاریخی ساخته شده اما با گذشت زمان تغییر کرده‌اند.
- (۴) بی‌محتوا و حاصل ارتباط انسان‌های نخستین با محیط طبیعی هستند.

۱۴۲- علت اتحاد حاکمان کوچک و مستقل ایلامی و تأسیس پادشاهی ایلام چه بود؟

- (۱) پایان دادن به اختلافات و جنگ‌های داخلی
- (۲) بهره‌برداری از منابع طبیعی و معدنی فلات ایران
- (۳) مقابله با لشکرکشی‌های فرمانروایان سومری و آکدی
- (۴) برقراری روابط تجاری و سیاسی با سرزمین‌های مجاور

۱۴۳- حکومت و تمدن ایلام بر اثر یورش کدامیک از اقوام ساکن در بین‌النهرین، دچار انحطاط و فروپاشی شد؟

- (۱) سومریان
- (۲) اکدی‌ها
- (۳) بابلیان
- (۴) آشوریان

۱۴۴- چرا داریوش هخامنشی به مناطقی در شمال دریای سیاه لشکرکشی کرد؟

- (۱) تصرف جزایر دریای اژه و تنبیه آتنی‌ها
- (۲) دفع حملات قبایل صحراگرد سکایی
- (۳) فرونشاندن شورش‌های مردمی در نواحی داخلی
- (۴) سرکوب گومائه مغ و دیگر مدعیان قدرت

۱۴۵- کدام مورد، درباره رویدادهای دوره پادشاهی اردشیر دوم هخامنشی درست است؟

- (۱) شورش کوروش کوچک و سربازان مزدور یونانی او سرکوب شد و مصر از سلطه هخامنشیان خارج گردید.
- (۲) در اواسط پادشاهی او، کوروش کوچک سر به شورش برداشت و با سپاهی از مزدوران یونانی راهی پایتخت شد.
- (۳) در ابتدای سلطنت خود، مدعیان احتمالی سلطنت را از میان برداشت و مصر را به قلمرو هخامنشیان بازگرداند.
- (۴) شورش کوروش کوچک و سربازان مزدور یونانی وی را درهم شکست و مصر را بار دیگر به قلمرو هخامنشیان بازگرداند.

۱۴۶- در مطالعه عوامل مؤثر بر آب‌وهوای ایران، تفاوت زاویه تابش در دو شهر آبادان و پارس‌آباد به کدام مورد اشاره دارد؟

- (۱) قرارگرفتن در کمربند پرفشار جنب حاره‌ای
- (۲) عرض جغرافیایی
- (۳) نزدیکی یا دوری از دریاها و منابع رطوبتی
- (۴) میزان متفاوت وسعت و گستردگی این دو شهر

۱۴۷- چرا در دوره گرم سال، میزان «ریزش‌های جوئی»، در کشورمان کاهش می‌یابد؟

الف) قرار گرفتن کشور ما در داخل کمربند خشک و بیابانی کره زمین

ب) گرم بودن و صعود هوا در اطراف مدار رأس‌السرطان

ج) پیشروی پرفشار جنب حاره‌ای در تابستان

د) نزدیکی به دریاها و امکان صعود هوای مرطوب در تابستان

- (۱) الف و ج
- (۲) الف و ب
- (۳) ب و د
- (۴) ج و د

۱۴۸- «بارش کمتر از ۳۰ میلی‌متری باران در بسیاری از مناطق»، «مکزازه‌های پف‌کرده» و «دریاچه حوض سلطان» به ترتیب به کدام مناطق ایران اشاره دارند؟

(۱) بیابان لوت - دشت کویر - دشت کویر

(۲) بیابان لوت - دشت کویر - بیابان لوت

(۳) دشت کویر - بیابان لوت - دشت کویر

(۴) دشت کویر - دشت کویر - بیابان لوت

۱۴۹- کدام عبارت درباره کانون‌های آبگیر کشورمان درست نیست؟

(۱) تراکم کانون‌های آبگیر دائمی در غرب کشور بیشتر است.

(۲) کانون‌های آبگیر فصلی، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه‌های گرم سال حفظ می‌کنند.

(۳) کانون‌های آبگیر موقت در کوهستان‌های نزدیک به مناطق گرم‌وخشک شکل می‌گیرند.

(۴) کانون‌های دائمی حداکثر در هشت ماه از سال بارش دارند.

۱۵۰- منظور از حوضه آبریز چیست و وسیع‌ترین حوضه آبریز موجود در ایران کدام است؟

(۱) محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، آب‌های جاری را به‌سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت کند - حوضه آبریز فلات مرکزی

(۲) مکان‌هایی در مناطق کوهستانی که سرچشمه رودهای متعدد هستند - حوضه آبریز فلات مرکزی

(۳) محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، آب‌های جاری را به‌سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت کند - حوضه آبریز شرق

(۴) مکان‌هایی در مناطق کوهستانی که سرچشمه رودهای متعدد هستند - حوضه آبریز شرق

تاریخ و جغرافیا (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۴۱ تا ۱۵۰ پاسخ ندهاید، به سؤال‌های ۱۵۱ تا ۱۶۰ پاسخ دهید.

تاریخ (۲):

فصل دوم: ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر
فصل سوم: ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه
(درس‌های ۷ تا ۹)
صفحه‌های ۶۶ تا ۱۰۰
جغرافیا (۲):
فصل دوم: نواحی طبیعی
فصل سوم: نواحی انسانی
(درس‌های ۵ و ۶)
صفحه‌های ۵۳ تا ۸۲

۱۵۱- عباسیان در مواجهه با خلافت فاطمی و برای مقابله با آنان چه کردند؟

- (۱) به ترفندهای گوناگون متوسل شدند تا نسب خود را به علی (ع) و فاطمه (س) برسانند.
- (۲) از توان سیاسی و نظامی حکومت سلجوقیان و دیگر متحدان خود بهره بردند.
- (۳) بخش‌های وسیعی از مناطق شام و حجاز را تحت تصرف خود درآوردند.
- (۴) با فرستادن عده‌ی زیادی از داعیان خود به عراق و یمن موجب خشم و وحشت فاطمیان شدند.

۱۵۲- در کدام نبرد سپاه ساسانی توانست ضمن شکست مسلمانان، بخش‌هایی از متصرفات آن‌ها را بازپس گیرد؟

- (۱) جسر
- (۲) جلولا
- (۳) قادسیه
- (۴) نهاوند

۱۵۳- کدام مورد، درباره‌ی نقش دهقانان در سده‌های نخستین هجری نادرست است؟

- (۱) در اداره‌ی امور محلی به‌ویژه امور مالیاتی مشارکت داشتند.
- (۲) منشأ شکل‌گیری نخستین حکومت ایرانی پس از اسلام بودند.
- (۳) علی‌رغم تأثیرات مهم سیاسی، فاقد نقش و کارکرد فرهنگی بودند.
- (۴) در جریان فتوحات، برخی از آن‌ها با سپاه مسلمانان همکاری می‌کردند.

۱۵۴- کدام گزینه در ارتباط با پیامدهای سیاسی - اجتماعی، اقتصادی و مذهبی تشکیل سلسله‌های ایرانی اسلامی در نخستین سده‌های اسلامی، نادرست است؟

- (۱) امیران سلسله‌های علویان طبرستان و آل بویه، پیرو مذهب تشیع بودند و به تقویت و گسترش آن مذهب در ایران کمک کردند.
- (۲) پس از استقرار کارگزاران ایرانی برای اداره‌ی امور مناطق، به مرور، آرامش نسبی بر جامعه حکم‌فرما و از شدت جنبش‌های سیاسی، اجتماعی و مذهبی کاسته شد.
- (۳) در این دوران فعالیت‌های اقتصادی از رونق مناسبی برخوردار بود و کشاورزی، تجارت و صنعت رواج یافت.
- (۴) مهم‌ترین پیامد سیاسی ظهور حکومت‌های ایرانی، رقابت و ستیز امیران این سلسله‌ها در جهت اقدامات توسعه‌طلبانه با تحریک خلفای عباسی بود.

۱۵۵- کدام پادشاه ساسانی حکومت آل منذر (لخمیان) را از میان برداشت؟

- (۱) خسرو انوشیروان
- (۲) خسرو پرویز
- (۳) یزدگرد سوم
- (۴) قباد یکم

۱۵۶- کدام گزینه اطلاعات نادرستی را در مورد رابطه‌ی پراکندگی پوشش گیاهی و ارتفاع بیان می‌کند؟

- (۱) با افزایش ارتفاع گونه‌های گیاهی کاهش می‌یابد.
- (۲) با کاهش ارتفاع به تعداد و انبوهی گیاهان افزوده می‌شود.
- (۳) از کوتاهی قد گیاهان به افزایش ارتفاع پی می‌بریم.
- (۴) از کاهش فصل رویش گیاهان به کاهش ارتفاع پی می‌توان برد.

۱۵۷- کدام عبارت درباره‌ی زیست‌بومها نادرست است؟

- (۱) نواحی که انواع خاص و مشابهی از گیاهان و جانوران در آن‌ها زندگی می‌کنند.
- (۲) زیست‌بومها در سطح کره‌ی زمین انواع و ویژگی‌های متفاوت و متنوعی دارند.
- (۳) سرعت رشد پوشش گیاهی در یک زیست‌بوم با تولید ماده‌ی آلی در آن‌جا رابطه‌ی مستقیم دارد.
- (۴) در عرض‌های جغرافیایی مختلف ویژگی‌های مشابهی در نوع و تراکم پوشش گیاهی وجود دارد.

۱۵۸- کدام مورد، عبارت زیر را به‌درستی تکمیل می‌کند؟

«در خانواده‌ی زبانی آفرو - آسیایی زبان مردم عرب و یهود، زبان قوم ... است و زبان بعضی از مردم ... آفریقا، زبان قوم ... است.»

- (۱) حامی - غرب - سامی
- (۲) حامی - شمال - سامی
- (۳) سامی - شمال - حامی
- (۴) سامی - غرب - حامی

۱۵۹- کدام یک از گزینه‌های زیر از مصادیق پدیده‌ی پخش است؟

- (۱) حضور فرش ایرانی در برخی از هتل‌های معروف انگلستان
- (۲) برگزاری نماز عید فطر در شهرهای مکه و مدینه عربستان
- (۳) ظهور فست‌فود مک‌دونالد در آمریکا
- (۴) وجود باغات بزرگ پسته در شهر دامغان استان سمنان

۱۶۰- کدام عبارت، با مدل تصویرشده‌ی روبه‌رو، مطابقت دارد؟

- (۱) تأثیر شبکه‌های اجتماعی در گسترش سبک زندگی غربی
- (۲) گسترش معماری اسلامی در اسپانیا
- (۳) ورود محصولات کامپیوتری به تهران و شهرهای بزرگ و سپس شهرهای کوچک‌تر و روستاها
- (۴) گسترش بیماری Covid-19 به سایر مکان‌ها

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس هشتم: عقل در فلسفه (قسمت دوم)
درس نهم: آغاز فلسفه در جهان اسلام
صفحه‌های ۵۹ تا ۷۷

۱۶۱- کدام گزینه بیان درستی در مورد عقول متعالی است؟

(۱) عقل انسان، کاملاً مغایر و ضد عالم عقول است.

(۲) تنها حقیقت وجودی برخی از این موجودات متعالی مجرد از ماده است.

(۳) عقل انسان به‌واسطه مدد و یاری‌رسانی عقل فعال به درک حقیقت کلی موجودات عالم می‌رسد.

(۴) عقول هم‌رتبه با عالم طبیعت‌اند و فیض خداوند از طریق آن‌ها به عالم طبیعت می‌رسد.

۱۶۲- متن زیر توصیف عقل در مرحله ... است که اوصاف آن به مفهوم ... در عقول مجرده در نظر فیلسوفان مسلمان شباهت دارد و بالاترین کمال عقل انسانی در مرحله ... قرار دارد که ...

«نفس در این مرحله، با کسب معقولات، خود بدل به موجودی عقلانی می‌شود. بنابراین به مقامی می‌رسد که بتواند خودش را هم درک کند و در خویش تعقل کند. به اصطلاح فلسفی می‌گوییم نفس در این مرتبه هم عاقل بالذات است و هم معقول بالذات. عاقل بالذات یعنی این‌که خودش موجودی است که درک می‌کند و صرفاً این نیست که ادراک را از عاقل دیگری بگیرد؛ و معقول بالذات یعنی این‌که خود چیزی است که بتواند به واسطه عقل دریافت شود و شناخت آن به میانجی و واسطه‌گری چیز دیگری نیست.»

(۱) عقل بالفعل - عقل فعال - عقل بالفعل - انسان در این مرحله در علم و عمل کامل است.

(۲) عقل بالملکه - عقل اول - عقل بالفعل - شناخت‌های این مرحله مستقل از حس است.

(۳) عقل بالفعل - عقل فعال - عقل بالمستفاد - انسان در این مرحله در علم و عمل کامل است.

(۴) عقل بالملکه - عقل اول - عقل بالمستفاد - شناخت‌های این مرحله مستقل از حس است.

۱۶۳- از نظر فیلسوفان مسلمان، رابطه عقل با ایمان باید چگونه باشد؟

(۱) تأیید عقل توسط ایمان (۲) تفسیر ایمان توسط عقل (۳) پشتیبانی عقل از ایمان (۴) تردید عقل در ایمان

۱۶۴- با توجه به آراء فیلسوفان مسلمان کدام مورد در باب معنای دوگانه عقل صحیح می‌باشد؟

(۱) سیر عقول مجرد به صورت طولی است که آخرین مرتبه آن همان عقل متفکر در آدمی است.

(۲) در مرتبه عقل هیولانی انسان نمی‌تواند هیچ ادراک عقلی داشته باشد چرا که آمادگی لازم را ندارد.

(۳) عقل، کشف و شرع‌علی‌رغم تفاوت در روش در صورت وحدت موضوع به نتیجه یکسان می‌رسند.

(۴) تسلسل بین عقول ناشی از به‌وجود آمدن هر یک از عقول به واسطه عقلی دیگر می‌باشد.

۱۶۵- در مورد حیات عقلی مسلمانان کدام گزینه صحیح نیست؟

(۱) حیات عقلانی و حیات فلسفی، به صورت متقابل، بر رشد یکدیگر تأثیر می‌گذارند.

(۲) حیات عقلانی ثمره این است که عقلانیت جزء فرهنگ عمومی آن جامعه باشد.

(۳) یکی از نشانه‌های شکل‌گیری حیات عقلی در جامعه توجه به استدلال و تفکر است.

(۴) دو قرن بعد از ظهور اسلام حیات عقلانی به نهایت تکامل خود در جهان اسلام رسید.

۱۶۶- کدام گزینه در رابطه با زمینه‌های رشد فلسفه در جهان اسلام صحیح می‌باشد؟

- (۱) حیات علمی و فلسفی همچون زمینی حاصل خیز زمینه را برای رشد حیات عقلی به عنوان ثمره فراهم نمودند.
- (۲) حیات عقلی مسلمانان مقارن با ظهور اسلام و مقدم بر نهضت ترجمه و حیات فلسفی می‌باشد.
- (۳) نهضت ترجمه علاوه بر آشنایی فلاسفه مسلمان با فلسفه یونان منجر به احیای نظام فلسفی یونانی در اسلام گردید.
- (۴) استفاده پیامبر از روش‌های بدیع در ایجاد حیات عقلی معلول فراهم آمدن فرصت تفکر و اندیشه‌ورزی در جامعه اسلامی بود.

۱۶۷- کدام گزینه درباره حکمت مشاء صحیح است؟

- (۱) اولین مؤسس حکمت مشاء فارابی و ابن‌سینا بودند.
- (۲) ارسطو برخلاف افلاطون در مباحثش به قیاس برهانی توجه کمتری داشت.
- (۳) عقلانی بودن فلسفه اسلامی را می‌توان متأثر از رواج فلسفه ارسطو قلمداد کرد.
- (۴) دیدگاه فارابی در فلسفه سیاسی بیشتر نزدیک به ارسطو است تا استاد وی.

۱۶۸- علت شهرت فارابی به «معلم ثانی» چیست؟

- (۱) ساختن یک نظام فلسفی جدید با الهام از آموخته‌های فلاسفه یونانی
- (۲) آشنایی عمیق با تعالیم اسلام و عقاید فلاسفه ایران باستان
- (۳) آشنایی با فلسفه افلاطون و ارسطو و استفاده مطلق از آن در فلسفه خود
- (۴) پیروی از ارسطو به عنوان «معلم اول» و مؤسس حکمت مشاء

۱۶۹- مهم‌ترین تفاوت مدینه فاضله و جاهله در چیست؟

- (۱) توجه به سلامت جسم و لذت‌های دنیوی
- (۲) غایت و هدف نهایی مدینه
- (۳) داشتن یا نداشتن رئیس مدینه
- (۴) آراسته بودن به فضایل اجتماعی و مدنی

۱۷۰- کدام عبارت با توجه به فلسفه سیاسی فارابی نادرست است؟

- (۱) رئیس حقیقی مدینه فاضله در نظر فارابی در واقع جز پیامبر خدا نمی‌تواند باشد.
- (۲) فارابی مدینه فاضله را هر جامعه‌ای می‌داند که مردم آن به دنبال سعادت هستند.
- (۳) نبوت و پیامبری شرط لازم و حتمی برای انتخاب زعیم مدینه فاضله نمی‌باشد.
- (۴) تقسیم و توزیع نقش‌ها، فرصت‌ها و قدرت در مدینه فاضله یکسان و برابر نیست.

فلسفه یازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس پنجم: زندگی براساس اندیشه
درس ششم: امکان شناخت
صفحه‌های ۳۶ تا ۴۹

۱۷۱- مهم‌ترین عامل جذابیت سقراط برای جوانان در کدام ویژگی او مشهود است؟

- (۱) انگیزه او برای تثبیت فضیلت در جامعه
(۲) تواضع و فروتنی منحصر به فرد او
(۳) سخنان شیرین و پرمعناى او
(۴) اخلاق و منش دلپذیر او

۱۷۲- بنا بر گفته سقراط رسالتی که از سوی خداوند به او واگذار شده بود چیست؟

- (۱) مبارزه با سوفسطائیان و برملا ساختن نادانی آنان
(۲) هم‌نشینی با عامه مردم توأم با سرزنش و پند دادن آنان
(۳) عدم سرپیچی از فرمان خدا در مسیر هدایت مردم
(۴) متقاعد کردن مردم برای ترجیح دادن کمال نفس بر مال و ثروت

۱۷۳- سخن ظاهری سروش معبد دلفی چه بود؟

- (۱) داناترین مردم و کسی که به بالاترین درجه دانش دست یافته، سقراط است.
(۲) دانای حقیقی فقط خدا است و تنها اوست که می‌تواند به علم حقیقی برسد.
(۳) داناترین مردم کسی است که مانند سقراط بداند که هیچ نمی‌داند.
(۴) داناترین مردم کسی است که همچون سقراط در پی دانش و علم کوشا باشد.

۱۷۴- روند استدلال سقراط در اثبات اعتقادش به خدا چگونه است و شبیه به کدام یک از مثال‌های زیر است؟

- (۱) از علت به معلول - آتش هست پس حرارت و گرما نیز هست.
(۲) از صفات و آثار خدا به خود خدا - از افزایش حجم آهن به افزایش درجه حرارت آن پی می‌بریم.
(۳) از معلول به علت - از وجود سرماخوردگی به وجود سردرد و تب پی می‌بریم.
(۴) از ویژگی‌های ضروری خدا به ذات خدا - از مربع بودن یک شکل به دارای چهار زاویه بودن آن پی می‌بریم.

۱۷۵- کدام گزینه درباره محاکمه سقراط صحیح است؟

- (۱) ملتوس برای ادعاهای خود نسبت به سقراط هیچ شواهدی عرضه نکرد.
(۲) سقراط اتهام ملتوس درباره به خدایی نگرفتن خورشید و ماه را پذیرفت.
(۳) از نظر سقراط دانای حقیقی فقط خداست و ما نمی‌توانیم چیزی بدانیم.
(۴) استدلال سقراط در بخش دوم مبتنی بر تقدم یک شیء بر آثار آن است.

۱۷۶- کدام گزینه درباره امکان شناخت صحیح می‌باشد؟

- (۱) امکان شناخت امری روشن و واضح نزد قوای ادراکی ماست.
- (۲) با وجود بدهمت امکان شناخت برای پذیرش آن نیازمند استدلال هستیم.
- (۳) چون امکان شناخت از نظر منطقی قابل تردید نیست از این رو مصون از هر نوع تردید می‌باشد.
- (۴) مابه‌ازای هر شناختی تصویری از یک امر واقعی نزد قوای ادراکی ما می‌باشد که نشان‌دهنده تحقق علم و معرفت در اندیشه ما است.

۱۷۷- تعریف «معرفت» به «دانستن و آگاهی نسبت به چیزی» نوعی تعریف ... است و «در شناخت شیء خارجی» مابه‌ازای آگاهی ما ...

- (۱) مفهومی - تصور ذهنی‌ای است که از یک شیء خارجی داریم. (۲) لغوی - تصور ذهنی‌ای است که از یک شیء خارجی داریم.
- (۳) مفهومی - شیء و موجودی است که در خارج واقع شده است. (۴) لغوی - شیء و موجودی است که در خارج واقع شده است.

۱۷۸- کدام گزینه بیانگر انکار شک در اصل امکان شناخت است؟

- (۱) انسان نمی‌تواند به علمی که مطابق با واقعیت باشد دست یابد.
- (۲) ممکن است ما در توانایی خود برای شناخت برخی امور جهان شک کنیم.
- (۳) ما می‌دانیم که حقایق بسیاری وجود دارد که هنوز انسان نتوانسته آن‌ها را بشناسد.
- (۴) ما از اشیای گوناگون در زندگی استفاده می‌کنیم و در اثر اعمال دیگران دچار تأثر می‌شویم.

۱۷۹- این که منجمان قدیم عموماً فکر می‌کردند خورشید به دور زمین می‌گردد، ولی منجمان جدید پی بردند که این نظر اشتباه بوده به کدام

توشه ای برای موفقیت

حیطه معرفت‌شناسی مربوط است؟

- (۱) بی‌اعتباری دانش (۲) تکمیل دانش (۳) تصحیح دانش (۴) قلمرو شناخت

۱۸۰- دانش‌آموزی در درس فلسفه پس از تحلیل تست به علت نادرستی گزینه انتخابی خود پی‌می‌برد و نکات جدید را در کتاب خود یادداشت می‌کند؛

پیش‌فرض عمل این دانش‌آموز کدام است؟

- (۱) تدریجی بودن فرایند شناخت (۲) محدودیت و خطا در شناخت و معرفت
- (۳) پذیرش امکان شناخت توأم با قبول خطا در شناخت (۴) تکمیل دانش گذشته و دستیابی به دانش جدید

منطق

در این بخش، از میان سوالات منطق و فلسفه یازدهم تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۱۸۱ تا ۱۹۰ «یا» به سؤال‌های ۱۹۱ تا ۲۰۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس پنجم: اقسام استدلال

استقرایی

درس ششم: قضیه حملی

صفحه‌های ۳۹ تا ۶۱

۱۸۱- کدام یک از گزاره‌های زیر درباره استدلال از نوع استقرای تمثیلی درست می‌باشد؟

- (۱) احتمالی بودن نتیجه استدلال تمثیلی ارزش منطقی و اعتبار آن را از بین می‌برد.
- (۲) چون نتیجه استقرای تمثیلی همواره احتمالی است نیازی به نقد ندارد و نمی‌توان آن را پذیرفت.
- (۳) اگر میان ویژگی مشترک و ویژگی سرایت داده شده همبستگی بالایی برقرار باشد، نتیجه استدلال از قوت بالایی برخوردار است.
- (۴) تمثیل همان نتیجه حاصل از تشکیل یک استقرای تمثیلی است.

۱۸۲- کدام یک از گزینه‌های زیر استدلال از نوع تمثیلی است؟

- (۱) لقمان را گفتند: عالم بی‌عمل به چه ماند؟ گفت: زنبور بی‌عمل.
- (۲) چگونه منطق می‌خوانی؟ مانند ریاضی اول قواعد را یاد می‌گیریم.
- (۳) از کرامات شیخ ما این است شیره (شیره انگور) را خورد گفت شیرین است.
- (۴) رتبه یک کنکور مانند یک کامپیوتر دقیق درس خوانده است؛ پس همه رتبه‌های برتر مانند کامپیوتر دقیق درس می‌خوانند.

۱۸۳- اگر کسی استدلال کند «سخنان انسان‌های بزرگ که در گذشته می‌زیست‌اند مانند مواد غذایی فاسداند که دیگر نباید از آن‌ها استفاده کرد» در نقد

استدلال بالا کدام گزینه مناسب نیست؟

- (۱) سخنان بزرگان بخشی از اندیشه بشر را در بر می‌گیرند که پس از گذشت سده‌ها هنوز درست هستند.
- (۲) سخنان بزرگان همانند اشیای تاریخی ارزشمندی‌اند که بسیار گران‌بها هستند.
- (۳) علم بشری برای پیشرفت نیازمند ایده‌های نو و جدید است نه سخنان قدیمی.
- (۴) سخنان بزرگان مثل اشیای قدیمی هستند چه بسا با گذشت زمان به ارزش آن‌ها افزوده می‌شود.

۱۸۴- استدلال «هر کلاغی سیاه است، زیرا تا به حال نشنیده و ندیده‌ایم که کلاغی به رنگ دیگر باشد» یک استدلال ... است که در آن از ... نتیجه‌گیری

... شده است.

(۱) استقرای تعمیمی - موارد جزئی - کلی	(۲) استقرای تعمیمی - موارد کلی - جزئی
(۳) استدلال قیاسی - مقدمات جزئی - کلی	(۴) استدلال قیاسی - مقدمات کلی - جزئی

۱۸۵- دلیل ضعیف بودن استقرای مطرح شده در کدام گزینه با سایرین یکسان نیست؟

- (۱) علی در دو آزمون گذشته، ریاضی را بیست گرفته است. پس این بار نیز بیست می‌گیرد.
- (۲) باتری موبایل قبلی من سریع خالی می‌شد. همه موبایل‌های ساخته‌شده توسط این شرکت باتری‌های ضعیفی دارند.
- (۳) تمام افراد محله ما درآمد بالای ۲۰ میلیون در ماه دارند. پس حتماً میانگین درآمد منطقه ما بالای ۲۰ میلیون تومان است.
- (۴) قیمت دلار در روز گذشته کاهش داشته است. بنابراین در این هفته شاهد کاهش قیمت خواهیم بود.

۱۸۶- کدام گزینه به ترتیب در مورد استقرای تعمیمی قوی، استقرای تمثیلی و استنتاج بهترین تبیین صحیح می‌باشد؟

- (۱) در ساخت مبنا و آموزش علوم مختلف نقش اصلی را دارد - اگر وجوه شباهت بسیار زیاد باشد یقینی خواهد شد - در آن تمام حالات ممکن بررسی می‌شوند و یکی انتخاب می‌شود.
- (۲) شرط آن، این است که تعداد نمونه‌ها بسیار زیاد باشد - در ادبیات به آن تشبیه می‌گویند - معمولاً در علوم جنایی و کارآگاهی استفاده می‌شود.
- (۳) هر چه قدر هم تعداد نمونه‌ها در آن زیاد باشد باز هم امکان خطا وجود دارد - در آن یک حکم کلی را به صرف شباهت ظاهری تعمیم می‌دهیم - اگر احتمالات به دقت بررسی شوند می‌تواند قطعی باشد.
- (۴) در آن سیر فکری ما از نمونه‌های جزئی به حکم کلی است - متزلزل‌ترین قسم استدلال است - در آن با کنار گذاشتن احتمالات مختلف به نتیجه احتمالی می‌رسیم.

۱۸۷- با توجه به تعریف منطق از قضیه کدام گزینه شامل یک قضیه می‌باشد؟

- (۱) برخیز بتا بیا ز بهر دل ما
- (۲) اکنون که گل سعادتت پربار است
- (۳) کز این غم چه گویم تا نگاه آری
- (۴) گناه بخت پریشان و دست کوتاه ماست

۱۸۸- کدام عبارت درست است؟

- (۱) در قضیه حملی، موضوع وصف و حالت محمول است.
- (۲) طبق قرارداد، در شرطی متصله، قضیه‌ای که اول می‌آید، مقدم نام دارد.
- (۳) ممکن است در یک قضیه، جای یک جزء تغییر کند و نقش آن در قضیه ثابت بماند.
- (۴) هر چند همه جمله‌ها قابلیت درست یا غلط بودن دارند، اما منطق فقط از جمله‌های خبری استفاده می‌کند.

۱۸۹- در کدام گزینه تبدیل قضیه حملی به شرطی به درستی صورت پذیرفته است؟

- (۱) هر دانشجویی کارت دانشجویی دارد - اگر کسی کارت دانشجویی دارد، دانشجو است.
- (۲) هیچ دیپلمه‌ای کم‌تر از ۱۲ سال درس نخوانده است - اگر کسی دیپلم دارد، حداقل ۱۲ سال درس خوانده است.
- (۳) هر بزرگ‌سالی که رانندگی بلد است می‌تواند گواهی‌نامه بگیرد - اگر بزرگ‌سالی گواهی‌نامه نداشته باشد، رانندگی بلد نیست.
- (۴) هر ایرانی دارای شناسنامه است - اگر کسی ایرانی نباشد، شناسنامه ندارد.

۱۹۰- کدام حکم لزوماً یک قضیه محصوره محسوب می‌شود؟

- (۱) حکم به ثبوت یک وصف برای یک شیء
- (۲) حکم به ثبوت و واقعیت یک شیء
- (۳) حکم درباره یک مجموعه مشخص و معین
- (۴) حکم به سلب یک وصف از افراد محدود

فلسفه یازدهم

اگر به سؤال‌های ۱۸۱ تا ۱۹۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۹۱ تا ۲۰۰ پاسخ دهید.

درس پنجم: زندگی براساس اندیشه
درس ششم: امکان شناخت
صفحه‌های ۳۶ تا ۴۹

۱۹۱- کدام عبارت درباره سقراط دقیق و صحیح بیان نشده است؟

- (۱) او با همه اقشار از فقیر تا غنی صحبت می‌کرد.
(۲) هیچ‌کدام از آثار سقراط باقی نمانده است.
(۳) زندگی وی حکایت واقعی فلسفه است.
(۴) مسیر او مقابل کم‌رنگ‌شدن اخلاق و فضیلت بود.

۱۹۲- با استناد به سخنان سقراط، کدام‌یک از گزینه‌های زیر از مقاصد وی از گشت‌وگذار و گفت‌وگو با مردم نبود؟

- (۱) نشان دهد که ثروت فضیلت به بار نمی‌آورد.
(۲) بیان کند سعادت در توجه کامل به روح و تربیت آن است.
(۳) جوانان و سالخوردگان را به ترجیح کمال نفس بر جسم متقاعد کند.
(۴) بیان کند که هر آنچه برای جامعه سودمند است از فضیلت به دست می‌آید.

۱۹۳- اتهامی که ملتوس در دادگاه به سقراط وارد کرد چه بود؟ و سقراط در برابر این اتهام چگونه از خود دفاع کرد؟

- (۱) او خدایانی را که همه به آن‌ها معتقدند انکار می‌کند - با تمثیل نشان داد پذیرش صفات یک چیز مقدم بر خود آن است.
(۲) او جوانان را با افکار خود گمراه می‌کند - او بیان کرد که گفت‌وگو با مردم وظیفه‌ای است که با ندهای غیبی به او الهام شده است.
(۳) او خدایانی را که همه به آن‌ها معتقدند انکار می‌کند - او با استدلالی، از پذیرش صفات خدا به پذیرش وجود آن رسید.
(۴) او جهل و نادانی مدعیان دانایی را آشکار می‌کند - او ادعا کرد که هیچ نمی‌داند و سرورش معبد دلفی را نیز چنین تفسیر کرد.

۱۹۴- صورت استدلال سقراط برای رسیدن به وجود فوق بشری و پذیرش خداوند چه بود؟

- (۱) رسیدن از معلول به علت
(۲) رسیدن از علت به معلول
(۳) نشان‌گری خداوند از امور فوق بشری
(۴) تقدم اعتقاد به لوازم یک امر بر اعتقاد به خود آن

۱۹۵- کدام مورد را نمی‌توان از دفاعیات سقراط در دادگاه نتیجه گرفت؟

- (۱) اجرای فرمان خدا، از هر امر دیگری مهم‌تر است.
(۲) کسی که ادعای دانایی می‌کند، در پی حقیقت نیست.
(۳) دانایی از آن خداست و انسان را از آن بهره‌ای نیست.
(۴) کسی که از ترس، کار درست را رها کند، سزاوار سرزنش است.

۱۹۶- کدام گزاره با دیگر گزاره‌ها در باب «معرفت» هم‌پوشانی ندارد؟

- (۱) انسان نمی‌تواند اشیاء را همان‌گونه که هستند، بشناسد.
(۲) شناخت انسان می‌تواند خطا و اشتباه باشد.
(۳) انسان در شناخت امور محسوس هم همواره خطا می‌کند.
(۴) شناخت انسان همواره خطا و اشتباه است.

۱۹۷- کدام گزینه در مورد تعریف معنای شناخت و معرفت صحیح است؟

- (۱) امکان ارائه تعریف مفهومی برای آن وجود ندارد.
(۲) برای روشن شدن معنا و مفهوم «شناخت» به تعریف لفظی نیاز داریم.
(۳) تنها روش ممکن برای تعریف «شناخت» تعریف لغوی است.
(۴) معنای «شناخت» بر همه کس آشکار است و نیازی به هیچ تعریفی ندارد.

۱۹۸- کدام گزینه درباره شناخت درست است؟

- (۱) انسان نمی‌تواند بدون داشتن شناختی از اشیاء با آن‌ها ارتباط برقرار کند.
(۲) شناخت انسان منحصر در موجودات است و به معدوم تعلق نمی‌گیرد.
(۳) استفاده‌های مختلف ما از اشیاء، نشان‌دهنده شناخت صحیح ما می‌باشند.
(۴) مفهوم آموزش، نشان‌دهنده بی‌کرانی گستره شناخت انسان می‌باشد.

۱۹۹- کدام عبارت بیانگر شکاکیت در خود اصل امکان شناخت نیست؟

- (۱) هیچ چیزی برای آدمی قابل شناخت نیست.
(۲) شناخت انسان مابه‌ازای خارجی ندارد و غیرواقعی است.
(۳) انسان توانایی شناخت بسیاری چیزها را ندارد.
(۴) انسان نمی‌تواند به علمی مطابق با واقع دست یابد.

۲۰۰- کدام گزینه نشانگر توانایی بشر در رسیدن به معرفت است؟

- (۱) در گذشته چنین فکر نمی‌کردند که زمین به دور خورشید حرکت می‌کند.
(۲) کشف نشدن واکسن کرونا نشانه ناتوانی بشر در شناخت اشیاء و موجودات است.
(۳) تلاش انسان برای پذیرش امکان شناخت، علت دست‌یابی او به دانش‌های مختلف بود.
(۴) اشتباهات گذشتگان در زمینه علوم مختلف دلالت بر خطاپذیری دائم شناخت بشر دارد.

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس سوم: احساس، توجه، ادراک
درس چهارم: حافظه و علل فراموشی
صفحه‌های ۶۶ تا ۱۱۱

۲۰۱- «علی و محمد و پدر و مادرشان مشغول دیدن تلویزیون هستند که بویی ناآشنا از آشپزخانه بلند می‌شود. مادر آن‌ها در مورد این‌که آیا بقیه هم این بو به مشامشان رسیده یا نه، از آن‌ها سؤال می‌پرسد و پاسخ آن‌ها مثبت است: بنابراین محمد برای رسیدگی به این بو به آشپزخانه می‌رود»؛ به ترتیب کدام افراد در مرحله احساس و کدام افراد در مرحله ادراک هستند؟

- (۱) هر چهار نفر - مادر و محمد
(۲) هر چهار نفر - فقط محمد
(۳) مادر و محمد - فقط محمد
(۴) مادر و محمد - مادر و محمد

۲۰۲- آستانه حسی (تابع شدت محرک بودن گیرنده حسی) به چه معناست؟

- (۱) حداقل شدت محرک لازم برای ادراک آن محرک
(۲) بیشینه شدت محرک متناسب با ظرفیت گیرنده حسی
(۳) شدت محرک بهینه برای عملکرد مطلوب گیرنده حسی
(۴) کمینه شدت محرک مورد نیاز برای احساس آن محرک

۲۰۳- کدام یک از پدیده‌های زیر نشان می‌دهد بخشی از توجه ما در حیطه‌ای جزء آگاهی‌مان قرار دارد؟

- (۱) هنگام کار، کسی با شما حرف می‌زند؛ صدایش را می‌شنوید اما دقیقاً نمی‌دانید چه چیزی گفته است.
(۲) معلم سر کلاس صدای یکنواختی دارد و این باعث می‌شود شما در افکارتان غرق شوید و به درس گوش ندهید.
(۳) مردم می‌دانند در برخی مکان‌ها همواره احتمال زلزله وجود دارد، اما در عین حال، همیشه برای مقابله با آن آماده نیستند.
(۴) خواندن یک مطلب علمی اگر همراه با فایل‌های صوتی و تصویری باشد، احتمالاً یادگیری شخص قوی‌تر خواهد بود.

۲۰۴- به ترتیب، هر یک از گزاره‌های زیر با موارد کدام گزینه ارتباط بیشتری دارند؟

- در آزمایش گزارش اعداد، مدتی می‌گذرد و آزمودنی با تأخیر گزارش می‌دهد.
- قطار وارد ایستگاه می‌شود، سپس اعلام می‌شود: «ایستگاه بعد، تجریش».
- معلم برای تدریس درس شیمی، از وسایل متعدد داخل آزمایشگاه بهره می‌برد.

- (۱) کاهش تمرکز با گذر زمان - حذف آگاهی ناقص - ایجاد انگیزگی ذهنی بیشتر برای دانش‌آموز
(۲) تسهیل دریافت محرک بعدی - ایجاد آگاهی کامل - آشنایی نسبی با محرک
(۳) اهمیت خاص خستگی - ایجاد زمینه برای شناخت محرک - تلاش در جهت از بین بردن عادت
(۴) از دست رفتن محرک - تسهیل دریافت بعدی محرک - کاهش یکنواختی محرک

۲۰۵- کدام توصیف ناظر بر «موقعیت ردیابی علامت» متفاوتی است؟

- (۱) بستری کردن بیمار مبتلا به آنفولانزا به گمان ابتلا به کرونا در صورت عدم بیماری
(۲) به صدا درآمدن آژیر دزدگیر خودرو در اثر برخورد توپ فوتبال
(۳) اعلام تعطیلی مدارس به سبب پیش‌بینی اشتباه بارش شدید برف
(۴) استفاده از ماسک به دلیل آلودگی هوا در فصول سرد سال

۲۰۶- آزمایش ابینگهوس مربوط به کدام عامل ایجاد فراموشی است و چه روشی برای برطرف کردن آن مؤثر است؟

(۱) تداخل اطلاعات - یادگیری با استراحت

(۲) عدم رمزگردانی - استفاده از رمزگردانی معنادار

(۳) گذشت زمان - کاهش فاصله زمانی بین یادگیری و یادآوری مطلب

(۴) مشکلات مربوط به بازیابی - برگردان به زبان خود

۲۰۷- «مادر سجاد از او می‌پرسد که امروز خوب بود؟ و سجاد پاسخ می‌دهد که نه! چون همکلاسی‌اش خوراکی‌های او را خورده است. معلم سجاد می‌گوید

که اتفاقاً امروز، روز بسیار خوبی بوده است، چون سجاد توانست حروف الفبا را به‌طور کامل یاد بگیرد.» با توجه به این فرض، کدام عبارت نادرست است؟

(۱) سجاد در مرحله بازیابی اطلاعات مشکل دارد.

(۲) معلم سجاد اطلاعات را به صورت کلی رمزگردانی کرده است.

(۳) سجاد به صورت جزءبه‌جزء اطلاعات را رمزگردانی کرده است.

(۴) سجاد به دلیل اینکه تصویری کلی از آنچه رمزگردانی کرده، ندارد و حرف‌هایش قابل اعتماد نمی‌باشد.

۲۰۸- با توجه به مراحل حافظه، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) حافظه در هر یک از مراحل سه‌گانه خود امکان خطا دارد.

(۲) مشکل در به‌یادآوردن اطلاعات به امکان خطا در مرحله رمزگردانی یا اندوزش بازمی‌گردد.

(۳) در مرحله بازیابی، کیفیت به‌یادآوردن اطلاعات به تعداد نشانه‌های موجود درباره اطلاعات موردنظر ربط دارد.

(۴) در مرحله اول حافظه، می‌توان براساس استفاده از صدا، تصویر و معنا انواع رمزگردانی را طبقه‌بندی کرد.

۲۰۹- کدام گزینه به فنی اشاره دارد که در جهت بهبود رمزگردانی است؟

(۱) بهتر است چند ساعت بعد از یادگیری، موضوع را تکرار کنیم.

(۲) برای یادگیری میوه‌های استوایی، آن‌ها را با محیط کشور استوایی همایند می‌کنیم.

(۳) در بازه‌های زمانی مرتب، سعی در تکرار کردن آموخته‌ها داریم.

(۴) ساماندهی و نظم‌بخشی مطالب برای عملکرد بهتر

۲۱۰- هر دو مورد بیان‌شده در کدام گزینه کاملاً مشابه یکدیگر هستند؟

(۱) گنجایش اندوزش حافظه حسی - گنجایش اندوزش حافظه بلندمدت

(۲) زمان بازیابی حافظه کوتاه‌مدت - زمان بازیابی حافظه بلندمدت

(۳) ظرفیت ذخیره‌سازی در حافظه کوتاه‌مدت - ظرفیت ذخیره‌سازی حافظه کاری

(۴) نوع رمزگردانی حافظه حسی - نوع رمزگردانی حافظه کوتاه‌مدت

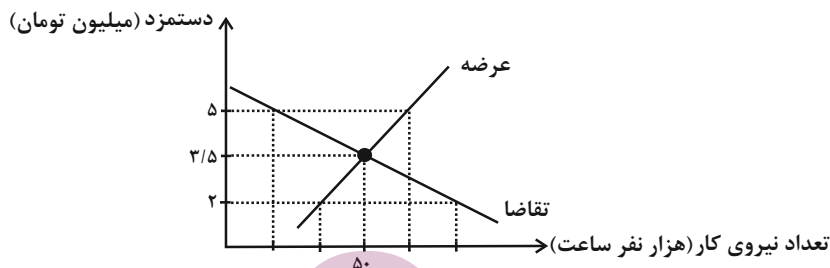

اقتصاد

در این بخش، از میان سؤالات اقتصاد و روان‌شناسی تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۲۱۱ تا ۲۲۰ «یا» به سؤال‌های ۲۲۱ تا ۲۳۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس هشتم: رکود، بیکاری و فقر
درس نهم: تورم و کاهش
قدرت خرید
صفحه‌های ۸۱ تا ۱۰۴

۲۱۱- چند مورد از عبارات زیر، در خصوص منحنی عرضه و تقاضای نیروی کار زیر، نادرست است؟

الف) در سطح دستمزد ۳/۵ میلیون تومان، بازار به تعادل می‌رسد. یعنی دستمزد درخواستی نیروی کار برای اشتغال با دستمزد پرداختی از سوی کارفرما برابر است.

ب) در حالت مزاد عرضه (سطح دستمزد ۲ میلیون تومان) چون گروهی از افراد بیکار هستند، حاضرند با سطح دستمزد پایین‌تری کار را انجام دهند در نتیجه دستمزد تا سطح رسیدن به دستمزد تعادلی پایین می‌آید.

پ) در سطح دستمزد ۵ میلیون تومان بازار با مزاد تقاضا روبه‌رو است. در این سطح از دستمزد به دلیل پایین بودن آن، مؤسسات و بنگاه‌ها تمایل زیادی به استخدام نیروی کار دارند ولی نیروی کار حاضر به استخدام با این سطح از دستمزد نیست.

ت) نمودار عرضه، صعودی است و عرضه‌کننده نیروی کار صاحبان شرکت‌ها و کارخانه‌ها یا سرمایه‌گذارانی هستند که نیروی کار را استخدام می‌کنند.

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۲۱۲- با توجه به جدول روبه‌رو که مربوط به داده‌های آماری از جمعیت کشور A است، پاسخ صحیح سؤالات زیر کدام است؟

۱	جمعیت شاغل	$\frac{۴}{۵}$ جمعیت غیرفعال
۲	جمعیت فعال	۱,۲۰۰,۰۰۰ نفر
۳	جمعیت غیرفعال	۱۵٪ جمعیت کل کشور
۴	جمعیت کل	۶,۰۰۰,۰۰۰ نفر

الف) نرخ بیکاری در این کشور کدام است؟

ب) جمعیت افراد بالای ۱۵ سال چقدر است؟

۱) الف) ۴۰ درصد، ب) ۲,۷۰۰,۰۰۰ نفر

۲) الف) ۲۰ درصد، ب) ۲,۷۰۰,۰۰۰ نفر

۳) الف) ۲۰ درصد، ب) ۲,۱۰۰,۰۰۰ نفر

۴) الف) ۴۰ درصد، ب) ۲,۱۰۰,۰۰۰ نفر

۲۱۳- درست «د» یا غلط «غ» بودن هر یک از عبارات‌های زیر، به ترتیب چگونه است؟

- بانک مرکزی می‌تواند با اعمال سیاست بازار باز (فروش اوراق مشارکت) تورم را کنترل و نقدینگی در گردش را تنظیم کند.

- نوسانات نرخ ارز بر ارزش پول ملی ما اثر مثبت دارد و منجر به افزایش قدرت خرید پول ملی و در پی آن منجر به کنترل تورم می‌شود.

- چنانچه در شرایط تورمی، پول نتواند حفظ ارزش کند نمی‌تواند وظیفه خود به عنوان «وسیله پرداخت در مبادلات» را به خوبی انجام دهد.

- وظیفه پول به عنوان وسیله‌ای برای پرداخت‌های آینده در روزگار ما کاملاً محسوس است؛ زیرا بیشتر معاملات تجاری در مقابل پرداخت‌های آینده صورت می‌گیرد.

۱) غ - د - د - غ ۲) د - غ - د - غ ۳) غ - د - د - غ ۴) د - غ - غ - د

۲۱۴- عبارات کدام گزینه در رابطه با واقعیت نادرست است؟

- (۱) یکی از وظایف دولت‌ها در هر کشوری، اجرای سیاست‌های فقرزدایی و برقرار کردن عدالت است.
- (۲) در اقتصاد ایران، بی‌ثباتی در قیمت‌ها بر بی‌ثباتی بازار کار و فعالیت اقتصادی اثر منفی قابل توجهی گذاشته است و خود یکی از عوامل مهم بیکاری و رکود به‌شمار می‌رود.
- (۳) دولت‌ها از طریق حمایت از شرکت‌های تولیدی و مبارزه با فساد با فقر و بیکاری مبارزه می‌کنند.
- (۴) مردم می‌توانند از طریق انجام فعالیت‌های جهادی، ایجاد فضای مناسب کسب و کار، ارزان فروختن خدمات و محصولات خود و پرداخت مالیات بیشتر از یکدیگر در برابر خطر فقر و نابرابری محافظت کنند.

۲۱۵- کدام گزینه در ارتباط با رکود و بیکاری درست است؟

- (۱) هرکسی که در ازای کاری که انجام می‌دهد دستمزد یا حقوق می‌گیرد، شاغل محسوب می‌شود و کسانی که شغلی ندارند بیکار به‌شمار می‌آیند.
- (۲) زمانی که یک اقتصاد منابع غیرفعال دارد؛ نمی‌تواند با استفاده از این منابع غیرفعال، کالا و خدمات زیادی تولید کند.
- (۳) اساسی‌ترین شاخص ارزیابی وضعیت رکود کشور نرخ بیکاری است. نرخ بیکاری از نسبت تعداد بیکاران به کل جمعیت غیرفعال کشور ضرب در صد به دست می‌آید.
- (۴) وقتی یک اقتصاد منابع غیرفعال دارد، هیچ احتیاجی به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگری نیست.

۲۱۶- با توجه به جدول زیر، اگر سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال سوم ۴۲۰۰ تومان باشد و سطح عمومی قیمت‌ها در طول سال دوم ۲۰ درصد

کاهش یافته باشد، سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال دوم چقدر است؟

سال	سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال
اول	۲۷۰۰
دوم	-
سوم	۴۲۰۰

(۱) ۳۲۵۰

(۲) ۵۳۴۵

(۳) ۵۲۵۰

(۴) ۳۵۰۰

۲۱۷- کدام گزینه در خصوص تاریخچه پول صحیح است؟

- (۱) در زمان‌های گذشته، برخی کالاهای خاص که در هر منطقه پرطرفدار بود به عنوان اولین پول مورد استفاده قرار گرفت. مثلاً در ایران، چای، در هندوستان، غلات، در تبت، پوست سمور و در روسیه، صدف خواهان بیشتری داشت.
- (۲) انتخاب برخی فلزات مانند طلا و نقره موجب گسترش تجارت در داخل کشورها و بین ملت‌ها شد و فعالیت‌هایی از قبیل دریانوردی و حمل و نقل را نیز رونق بخشید.
- (۳) ایده سپردن نشر پول به یک بانک تجاری از آن‌جا شکل گرفت که مردم برای مصون ماندن از خطرهای احتمالی و هم‌چنین رهایی یافتن از حمل مسکوکات در معامله‌ها، پول‌های خود را به تجار یا صرافان معتبر می‌سپردند و در مقابل، رسید معتبر از آنان دریافت می‌کردند.
- (۴) زمانی که پول طلا و نقره رایج بود پشتوانه پول قدرت اقتصادی کشور بود و پشتوانه پول کاغذی طلا و نقره موجود در خود پول بود.

۲۱۸- کدام یک از عبارات زیر، طبق تعریف مرکز آمار ایران، در شمار افراد بیکار به حساب می‌آیند؟

- الف) خانم کارمندی که پس از بازنشستگی، خانه‌داری می‌کند و دیگر به دنبال کار نیست.
 ب) دانشجویی که پس از فارغ‌التحصیلی از دانشگاه نتوانسته شغل مرتبط با رشته تخصصی خود را پیدا کند و به ناچار به کار در یک آبمیوه فروشی مشغول است.
 ج) جوانی که برای تأمین هزینه‌های ثبت‌نام در دانشگاه موردنظر خود، روزانه سه ساعت به صورت پاره‌وقت، به کار در یک شرکت خصوصی می‌پردازد.
 د) کارگری که پس از اخراج از محل کار قبلی خود تاکنون نتوانسته در محل جدیدی شغل دلخواه خود را پیدا کند.
 ه) دانشجویی که پس از اتمام دوره کارشناسی‌ارشد خود در دانشگاه، در سایت‌های شغل‌یابی به دنبال استخدام در یک شرکت می‌باشد اما تاکنون موفق نبوده است.

(۱) الف، د (۲) ب، ج (۳) د، ه (۴) ه، الف

۲۱۹- کدام گزینه در رابطه با علل تورم و نقش دولت صحیح است؟

- (۱) زمانی که اقتصاد کشور گرفتار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن، بانک مرکزی سیاست افزایش نقدینگی یا همان کاهش افزایش پول در گردش را به کار می‌گیرد.
 (۲) دولت به دو روش می‌تواند عرضه را افزایش دهد؛ روش اول آن است که واردات را افزایش دهد؛ اما از آنجا که این روش معمولاً زمان‌بر است، دولت‌ها ترجیح می‌دهند از طریق افزایش ظرفیت‌های تولیدی، بازار را تنظیم کنند.
 (۳) بانک مرکزی می‌تواند با خرید اوراق مشارکت به‌طور مستقیم از مقدار نقدینگی در دست مردم بکاهد یا با فروش اوراق مشارکت نقدینگی بیشتری به جامعه تزریق کند.
 (۴) در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد، معمولاً سیاست‌های انبساطی اعمال می‌شود.

۲۲۰- در جدول زیر سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدا و انتهای یک‌سال مشخص برای سه کشور فرضی A، B و C آورده شده است. اگر نرخ تورم در هر سه کشور یکسان باشد:

الف) سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال برای کشور B چند واحد پولی است؟

ب) سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال برای کشور C چند واحد پولی است؟

ج) نرخ تورم در این کشورها چند درصد است؟

کشورها	سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال	سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال
A	۵۰ واحد پولی	۷۰ واحد پولی
B	۸۰ واحد پولی	؟
C	؟	۱۴۰ واحد پولی

(۱) الف (۱۱۰، ب) (۱۰۰، ج) ۳۰

(۳) الف (۱۱۲، ب) (۱۰۰، ج) ۴۰

(۲) الف (۱۱۰، ب) (۷۰، ج) ۳۰

(۴) الف (۱۱۲، ب) (۷۰، ج) ۴۰

روان‌شناسی

اگر به سؤال‌های ۲۱۱ تا ۲۲۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۲۲۱ تا ۲۳۰ پاسخ دهید.

درس سوم: احساس، توجه، ادراک
درس چهارم: حافظه و علل فراموشی
صفحه‌های ۶۶ تا ۱۱۱

۲۲۱- کدام موارد به ترتیب بر کارکردهای «جست‌وجو» و «گوش به‌زنگی» تأثیر نامطلوب می‌گذارند؟

- (۱) وجود ویژگی منحصر به فرد در هدف - خستگی آزمایش‌شونده (۲) افزایش تعداد عوامل انحرافی - خستگی آزمایش‌شونده
  - (۳) نبود ویژگی منحصر به فرد در هدف - دشواری تکلیف (۴) کاهش تعداد عوامل انحرافی - دشواری تکلیف
- ۲۲۲- با توجه به پدیده محرومیت حسی کدام گزینه درست است و عامل تعیین‌کننده در تحریک گیرنده‌های حسی کدام است؟
- (۱) در شرایط محرومیت حسی هیچ گیرنده‌ای تحریک نمی‌شود. - تداوم ارائه محرک
  - (۲) در محرومیت حسی، تحریک گیرنده‌ها به کمترین حد می‌رسد، اما صفر نمی‌شود. - تداوم ارائه محرک
  - (۳) در شرایط محرومیت حسی هیچ گیرنده‌ای تحریک نمی‌شود. - شدت محرک
  - (۴) در محرومیت حسی، تحریک گیرنده‌ها به کمترین حد می‌رسد، اما صفر نمی‌شود. - تنوع محرک‌های گوناگون

۲۲۳- مردی شب گذشته همسایه‌اش را به شکل یک پرنده دیده است. کدام گزینه برای این حالت او وصف دقیقی ارائه نمی‌دهد؟

- (۱) وی چیزی را ادراک کرده که واقعاً مصداق خارجی ندارد.
- (۲) وی در فرایند تفسیر محرک دچار خطاهایی شده است.
- (۳) فرد معنای اشتباهی به محرک مورد نظر داده است.
- (۴) فرد بدون تحریک عصب‌های بینایی، محرک گرفته است.

۲۲۴- «علی به مصاحبه دانشگاه فرهنگیان دعوت شده است. پزشک در آزمایش شنوایی‌سنجی به علی می‌گوید: هنگامی که از طریق گوشی، صدایی شنید دست خود را بلند کند، اما او با اینکه صدایی در گوشی پخش نشد، دست راست خود را بلند کرد.» علی با کدام یک از موقعیت‌های ردیابی مواجه شده است؟

- (۱) از دست دادن محرک هدف
- (۲) هشدار کاذب
- (۳) رد درست
- (۴) اصابت

۲۲۵- «مهسا و یگانه در مدرسه همکلاسی هستند. روز شنبه، معلم زنگ اول آن‌ها، مطالب بسیار جذابی تدریس کرد و هر دو با دقت به سخنان او گوش کردند. معلم زنگ دوم آن‌ها با صدای یکنواختی مطالب را تدریس می‌کرد. مهسا به دلیل این‌که شب قبل به مهمانی رفته و کم خوابیده بود و صبحانه نیز نخورده بود، احساس کرد تمرکز لازم را ندارد، اما یگانه با دقت به سخنان دبیر گوش می‌داد.» تفاوت مهسا و یگانه به کدام یک از موانع تمرکز برمی‌گردد؟

- (۱) یکنواختی و ثبات نسبی محرک
- (۲) آشنایی نسبی با محرک
- (۳) تغییرات درونی محرک‌ها
- (۴) عدم وجود انگیزتگی ذهنی

۲۲۶- کدام پدیده باعث می‌شود ردهای حسی به اطلاعات تبدیل شوند و اگر در دادگاه، شاهدی که در صحنه جرم حاضر نبوده است، با جزئیات اتفاق را توضیح دهد (صرف‌نظر از دروغ‌گویی)، کدام خطای حافظه درباره او وجود دارد؟

- (۱) توجه - فراموشی
- (۲) تمرین و تکرار - حافظه کاذب
- (۳) توجه - اضافه کردن
- (۴) تمرین و تکرار - حذف کردن

۲۲۷- در میان کلمات زیر، کدام دسته از کلمات قابلیت رمزگردانی بهتری دارند و چرا؟

- (۱) «پرتقال و پرتغال» زیرا تشابه حسی دارند.
- (۲) «دفتار و خودکار» زیرا مفاهیم ساده‌تری هستند.
- (۳) «قهوه و چای» زیرا دو نوع رمز دارند.
- (۴) «روان‌شناسی و استاد» زیرا به طور معنایی ذخیره شده‌اند.

۲۲۸- درستی (د) یا نادرستی (ن) عبارات زیر به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

- کودکان به صورت حسی و بزرگسالان به صورت معنایی رمزگردانی می‌کنند.
- رمزگردانی و اندوزش خوب متضمن برخورداری از حافظه قوی است.
- پدیده نوک زبانی به سبب مشکل در مرحله بازیابی است.

- (۱) د - ن - د - ن
- (۲) ن - ن - د - ن
- (۳) د - د - ن - ن
- (۴) د - د - ن - ن

۲۲۹- «بسیاری از افراد پس از تجربه جدایی (طلاق) و در هفته‌های نخست، بیشتر خاطرات تلخ رابطه را به یاد آورده و پس از طی شدن هفته‌های بیشتر، خاطرات خوش را فراخوانی می‌کنند. خاطرات تلخ و خوشی که بعضاً غیرواقعی هستند.» این فرآیند نمایانگر کدام یک از ویژگی‌های ساختار حافظه است؟

- (۱) عوامل عاطفی
- (۲) خطاهای حافظه
- (۳) نشانه‌های بازیابی
- (۴) گذشت زمان

۲۳۰- پاسخ به کدام یک از پرسش‌های زیر مستلزم این است که همه افراد از اطلاعات موجود در حافظه معنایی خود کمک بگیرند؟

- (۱) در عملیات فتح‌المبین چه مناطقی از کشور عزیز ما آزاد شد؟
- (۲) نام محل اقامت امام خمینی (ره) در فرانسه چه بوده است؟
- (۳) آیا فیلم سینمایی تک‌تیرانداز را دیده‌اید؟
- (۴) بین احساس و ادراک چه تفاوت‌هایی وجود دارد؟

آزمون ۵ اسفند ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۳۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال ها و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اختیاری	۵	۲۳۱	۲۳۵	۱۰
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	اختیاری	۱۰	۲۳۶	۲۴۵	۱۰
۳	جامعه‌شناسی (۳)	اختیاری	۵	۲۴۶	۲۵۰	۵
۴	عربی زبان قرآن (۳)	اختیاری	۵	۲۵۱	۲۵۵	۵
۵	فلسفه دوازدهم	اختیاری	۵	۲۵۶	۲۶۰	۵

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.

چرخه آمار در حل مسائل
الگوهای خطی
(مدل‌سازی)
صفحه‌های ۲۸ تا ۵۰

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۲۳۱- دامنه میان چارکی داده‌های ۱۶, ۱۷, ۱۵, ۱۶, ۱۴, ۱۸, ۱۴, ۱۵, ۱۶, ۱۷, ۱۴, ۱۸ چند واحد از دامنه تغییرات کم‌تر است؟

۳ (۴)

۲/۵ (۳)

۱/۵ (۲)

۰/۵ (۱)

۲۳۲- در یک نظرسنجی، می‌خواهیم بررسی کنیم هر دانش‌آموز یک مدرسه در یک هفته چه نوع برنامه‌های تلویزیونی را تماشا می‌کند. یک پرسش‌نامه با

موضوع نوع برنامه و میزان ساعت تماشای آن تهیه می‌کنیم. یک نمونه تصادفی از بچه‌ها را انتخاب می‌کنیم. اما دانش‌آموزان فقط داده‌های

۳, ۴۰, ۵۲, ۲۹, ۰, ۲۵, ۶, ۱۲, ۱۷ (برحسب ساعت)، که مربوط به مدت زمان تماشای تلویزیون هر دانش‌آموز این نمونه در یک هفته است را کامل

کرده‌اند و سایر پرسش‌ها را پاسخ نداده‌اند. کدام گزینه صحیح است؟

(۱) در مرحله اول چرخه آمار اشتباه رخ داده است و مجدداً باید از دانش‌آموزان، پرسش صورت گیرد.

(۲) در مرحله دوم چرخه آمار اشتباه رخ داده است و باید واحد اندازه‌گیری را تغییر دهیم.

(۳) در مرحله سوم چرخه آمار اشتباه رخ داده است و باید جمع‌آوری داده‌ها دوباره صورت گیرد.

(۴) در مرحله پنجم چرخه آمار اشتباه رخ نخواهد داد چون مراحل چرخه آمار، مستقل از هم می‌باشند و تأثیری روی هم ندارند.

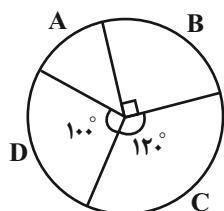
۲۳۳- در نمودار دایره‌ای زیر تقریباً چند درصد داده‌ها در گروه A قرار دارند؟

۱۵ (۲)

۱۴ (۱)

۱۸ (۴)

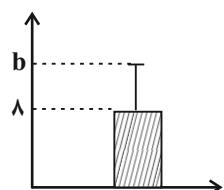
۱۶ (۳)

۲۳۴- انتخاب واحد اندازه‌گیری مناسب در گام ... و ارائه نمودارها در گام ... صورت می‌گیرد.

(۱) دوم - سوم (۲) سوم - چهارم (۳) دوم - چهارم (۴) اول - چهارم

۲۳۵- نمودار زیر برای ۱۰ داده آماری با میانگین ۸ رسم شده است. اگر مجموع مجزورات اختلاف هر داده از میانگین برابر ۹۰ باشد، مقدار b کدام است؟

۱۰ (۲)

۹ (۱)

۱۲ (۴)

۱۱ (۳)

علوم و فنون ادبی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل دوم

(درس‌های ۴ تا ۶)

صفحه‌های ۴۱ تا ۶۳

۲۳۶- همه موارد، بیانگر ویژگی‌های «سطح فکری» شعر دوره بیداری است؛ به جز:

- (۱) نگرش شاعران و نویسندگان نسبت به جهان بیرون تغییر یافت و از کلی‌نگری و ذهنیت‌گرایی به جزئی‌نگری و عینیت‌گرایی تغییر کرد.
- (۲) مضامین کلی و ذهنی، مسائل اخلاقی، عارفانه‌سرایی و غزل‌گویی که با ساخت فرهنگ و جامعه گذشته ما هماهنگ بود، رونق یافت.
- (۳) مضمون قانون و قانون‌مداری در سخن شاعران و نویسندگان راه یافت و بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه‌خواهان گردید.
- (۴) ضرورت‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی، موجب توجه به دانش‌ها و فنون جدید شد و در کنار دیگر روشنفکران، شاعران هم به این موضوع پرداختند.

۲۳۷- کدام گزینه با توجه به ویژگی‌های زبانی و ادبی شعر دوره بیداری نادرست است؟

- (۱) یکی از ویژگی‌های زبانی در شعر دوره بیداری، کم‌توجهی کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در شعر است.
- (۲) توجه به مردم و استفاده از شعر برای آگاه‌سازی آنان در این دوره، سبب شده بود که شاعران شعر را متناسب با زبان و فهم مردم عادی، محاوره‌ای بیان کنند.
- (۳) قالب‌های شعری در عصر بیداری تغییر فراوانی یافت و توجه به قالب قصیده و مثنوی در شعر ملک‌الشعراى بهار و ادیب‌الممالک فراهانی بیشتر شد.
- (۴) شاعران دوره بیداری تخیلات سراینده‌گان پیشین را در نظر داشتند و گاه با تأثیرپذیری از اوضاع اجتماع نوآوری‌هایی در عرصه تخیل پدید آوردند.

۲۳۸- کدام بیت فاقد اختیار «حذف همزه» است؟

(۱) بشنو این نکته که خود را ز غم آزاده کنی	خون خوری گر طلب روزی ننهاده کنی
(۲) تکیه بر جای بزرگان نتوان زد به گزاف	مگر اسباب بزرگی همه آماده کنی
(۳) اجرها باشدت ای خسرو شیرین‌دهنان	گر نگاهی سوی فرهاد دل‌افتاده کنی
(۴) کار خود گر به کرم بازگذاری حافظ	ای بسا عیش که با بخت خداداده کنی

۲۳۹- در همه ابیات اختیار شاعری «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» به چشم می‌خورد؛ به جز:

(۱) چنان در قید مه‌رت پای‌بندم	که گویی آهوی سر در کمندم
(۲) نه مجنونم که دل بردارم از دوست	مده گر عاقلی بیهوده پندم
(۳) گر آوازم دهی من خفته در گور	برآسباید روان دردمندم
(۴) سوری دارم فدای خاک پایت	گر آسایش‌رسانی ور گزندم

۲۴۰- در کدام بیت هر دو نوع تغییر کمیت مصوت‌ها (کوتاه به بلند و بلند به کوتاه) وجود دارد؟

(۱) حافظ از دست مده دولت این کشتی نوح	ورنه طوفان حوادث ببرد بنیادت
(۲) جهان به کام من اکنون شود که دور زمان	مرا به بندگی خواجه جهان انداخت
(۳) صبا وقت سحر بویی ز زلف یار می‌آورد	دل شوریده ما را به بو در کار می‌آورد
(۴) هزار آفرین بر می‌سرخ باد	که از روی ما رنگ زردی ببرد

۲۴۱- ترتیب آرایه‌های «مراعات نظیر، تلمیح، تکرار، جناس» در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

- الف) بر سر میدان عشقش جان برافشان مردوار
 ب) آب چشم و رنگ روی ما ندارد قیمتی
 ج) زلف کافرکیش او ایمان من بر باد داد
 د) عیب نبود گر ترنج از دست نشناسم که نیست
- قلب دشمن نشکند آن را که باشد جان عزیز
 زان که نبود گوهر اندر بحر و زر در کان عزیز
 ای عزیزان پیش کافر کی بود ایمان عزیز
 در همه مصرم کسی چون یوسف کنعان عزیز

۱) ب، د، الف، ج   ۲) الف، د، ب، ج   ۳) د، ج، ب، الف   ۴) د، ج، الف، ب

۲۴۲- آرایه‌های مقابل همه ابیات درست است؛ به‌جز:

- ۱) گفته‌ای نیست گرفتار مرا آزادی
 ۲) چشم زاهد به شناسایی سر رخ و زلف
 ۳) خیز و از شعله می آتش نمرود افروز
 ۴) سیل کهسار خم از میکده در شهر فتاد
- نه که هرکس که گرفتار تو شد آزاد است (تضاد، تکرار)
 دیدن روز و شب اعمی (کور) مادرزاد است (تناقض، لف و نشر)
 خاصه اکنون که گلستان ارم شداد است (تلمیح، جناس)
 وای بر خانه پرهیز که بی‌بنیاد است (مراعات نظیر، تشبیه)

۲۴۳- کدام بیت «فاقد» تلمیح و دارای «تشبیه و تضاد» است؟

- ۱) زخمی نخوردی از چه کنی مرهم التماس
 ۲) آیی به دیر و روی بگردانی از حرم
 ۳) در تنگنای کفر فرومانده‌ای هنوز
 ۴) همچون خضر ز تیرگی نفس در گذر
- دردی نیافتی ز چه درمان طلب کنی
 و انفاس عیسوی از دم رهبان طلب کنی
 وانگه فضای عالم ایمان طلب کنی
 گر زانکه آب چشمه حیوان طلب کنی

۲۴۴- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

- ۱) من در این جمع و پریشان دلم از غوغایی
 ۲) ای ماهروی حاضر غایب که پیش دل
 ۳) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟
 ۴) دلم به دیگر جای و تنم به دیگر جای
- دیده جایی نگران دارم و خاطر جایی
 یک روز نگذرد که تو صد بار نگذری
 من در میان جمع و دلم جای دیگر است
 تنم به غربت و دل با تو مانده اندر وای

۲۴۵- کدام گزینه با مفهوم بیت زیر تناسب ندارد؟

- «داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو»
 ۱) دل ما به دور رویت ز چمن فراغ دارد
 ۲) آه کان باغ پر از لاله و گل یافت خزان
 ۳) دعوی چه کنی داعیه‌داران همه رفتند
 ۴) از داغ دوستان و عزیزان فلک نهد
- کز باغ جهان لاله‌عذاران همه رفتند
 که چو سرو پایبند است و چو لاله داغ دارد
 لاله‌ها شد همه داغ دل و گل‌ها همه خار
 شو بار سفر بند که یاران همه رفتند
 هر روز مهر تازه به طومار زندگی

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس چهارم: کنش اجتماعی
صفحه‌های ۳۲ تا ۴۱

۲۴۶- کدام گزینه جاهای خالی را به درستی کامل می‌کند؟

«خشت بنای جامعه ... است، تمامی پدیده‌های خرد و کلان با ... پدید می‌آیند ... هر چقدر هم جالفتاده و باسابقه باشند، با ... افراد به وجود آمده‌اند و برقرارند.»

(۱) ساختار اجتماعی - کنش اجتماعی - کنش‌های اجتماعی - ساختارهای اجتماعی

(۲) کنش اجتماعی - کنش اجتماعی - ساختارهای اجتماعی - کنش‌های اجتماعی

(۳) ساختار اجتماعی - ساختار اجتماعی - کنش‌های اجتماعی - ساختارهای اجتماعی

(۴) کنش اجتماعی - ساختار اجتماعی - ساختارهای اجتماعی - کنش‌های اجتماعی

۲۴۷- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را کدام گزینه مشخص می‌کند؟

- برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما، نشان‌دهنده تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده‌اند.

- مقاومت مردم مسلمان آمرلی در برابر داعش، اولین نمونه از جنگ‌های نامنظم است.

- زندگی اجتماعی و نظم، همزاد یکدیگرند.

- افراد قدرت مقاومت در برابر ساختارها و ایجاد تغییر در آن‌ها را ندارند.

(۱) ص - غ - ص - غ (۲) غ - غ - ص - غ (۳) ص - ص - غ - ص (۴) غ - غ - غ - ص

۲۴۸- به ترتیب، هر یک از عبارات زیر با کدام گزینه مرتبط است؟

- حاکم و شکل‌دهنده به اقدامات افراد

- عبور از جامعه‌شناسی تبیینی به جامعه‌شناسی تفسیری

- فعالیت معنادار با توجه به دیگری

- مهم‌ترین ویژگی کنش از منظر نظریه‌پردازان کنش اجتماعی

(۱) نظم اجتماعی - برجسته کردن برخی از ویژگی‌های کنش - کنش اجتماعی - اراده و ارزش

(۲) نظام اجتماعی - تأکید بر رویکرد و روش تجربی - نظام اجتماعی - آگاهی و معنا

(۳) نظم اجتماعی - برجسته کردن برخی از ویژگی‌های کنش - کنش اجتماعی - آگاهی و معنا

(۴) نظام اجتماعی - تأکید بر رویکرد و روش تجربی - نظام اجتماعی - اراده و ارزش

۲۴۹- در هر یک از موارد «سقوط ارزش‌ها، افول معانی و سرکوب روحیه خلاق انسان» به ترتیب کدام ویژگی کنش اجتماعی نادیده گرفته می‌شود؟

(۱) هدفدار بودن - آگاهانه و معنادار بودن - ارادی بودن

(۲) هدفدار بودن - آگاهانه و معنادار بودن - هدفدار بودن

(۳) هدفدار بودن - ارادی بودن - آگاهانه و معنادار بودن

(۴) ارادی بودن - آگاهانه و معنادار بودن - هدفدار بودن

۲۵۰- عبارات زیر به ترتیب با کدام موارد مرتبط هستند؟

- دو بال موفقیت انسان‌ها

- نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد.

- افراد بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت می‌کنند.

(۱) نظم اجتماعی و معنویت - قفس آهنین - تأکید افراطی بر نظم اجتماعی

(۲) نظم اجتماعی و خلاقیت - قفس آهنین - تأکید افراطی بر نظم اجتماعی

(۳) نظم اجتماعی و معنویت - رکود اراده - اتکا به روش تجربی

(۴) نظم اجتماعی و خلاقیت - رکود اراده - اتکا به روش تجربی

■ عَيْنُ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۲۵۱ - ۲۵۳)

۲۵۱- ﴿وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾:

- (۱) اگر مؤمن هستید سستی نکنید و غمگین مشوید زیرا که شما در میان مؤمنان برترید!
- (۲) و سست نشوید و غمگین مباشید در حالی که شما برترید و از ایمان‌آوردگان هستید!
- (۳) و سست نشوید و اندوهگین مباشید در حالی که شما برترید اگر ایمان‌آورنده باشید!
- (۴) مؤمنان کسانی هستند که سست نشوند و غمگین نگردند زیرا آن‌ها برترند!

۲۵۲- «مُؤَسَّسَةُ جَائِزَةِ نوبَلٍ بُنِيَتْ لِتُعَوِّضَ خَسَائِرَ اخْتِرَاعٍ وَيُصَحِّحَ خَطَأً!»:

- (۱) مؤسسه جایزه نوبل بنا شد تا زیان‌های یک اختراع، جبران و یک خطا تصحیح شود!
- (۲) بنیاد جایزه نوبل ایجاد شد تا زیان‌های اختراعی را جبران و خطایی را صحیح نماید!
- (۳) بنیاد جایزه نوبل برقرار شد تا زیان‌های یک اختراع را جبران و یک اشتباه را تصحیح نماید!
- (۴) مؤسسه نوبل برای جبران ضررها و تصحیح خسارت‌های یک اختراع، بنیانگذار جایزه‌ای شد!

۲۵۳- «مَسَافِرَانِ بِأَعْجَلِهِ بِيَوْمِ الْفَرُودِ الْغَايَةِ وَرَسِيدَانِ فِي سَوَارِ الْهَوَاطِمِ شَدِيدَةً!»:

- (۱) المسافرون كانوا قد وصلوا إلى المطار مُسْتَعْجِلِينَ وَرَكَبُوا الطَّائِرَةَ!
- (۲) المسافرون وصلوا إلى المطار مُسْتَعْجِلِينَ وَرَكَبُوا الطَّائِرَةَ!
- (۳) قد وصل المسافرون إلى هذه المطار وَرَكَبُوا الطَّائِرَةَ وَهَمَّ مُسْتَعْجِلُونَ!
- (۴) وصل المسافران إلى المطار وَرَكَبُوا الطَّائِرَاتِ مُسْتَعْجِلِينَ!

۲۵۴- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ: الرَّوْفَةُ أَيْ بَرَارِي مَوْفِقِيَّةٍ

- (۱) تُمْنَحُ هَذِهِ الْجَائِزَةُ إِلَى مَنْ يُفِيدُ الْبَشَرِيَّةَ فِي مَجَالَاتٍ!
- (۲) هَاتَانِ الْبِنْتَانِ قَامَتَا بِجَوْلَةٍ عِلْمِيَّةٍ فِي الْإِنْتَرْنِتِ مُبْتَسِمَتَيْنِ!
- (۳) كَانَ وَالِدُهُ قَدْ أَقَامَ مَصْنِعًا لِصِنَاعَةِ مَادَّةِ النَّيْتْرُوغْلِسِرِينِ!
- (۴) كَانَ عَرَضُهُ مِنْ اخْتِرَاعِهِ مُسَاعَدَةً الْإِنْسَانَ فِي مَجَالِ الْإِعْمَارِ!

۲۵۵- عَيْنُ الْحَالِ جَمْلَةٌ:

- (۱) ذهب الطالب إلى بيته عاجلاً!
- (۲) رأيت أن صورة الشهيد كانت في قاعة مدرستنا!
- (۳) نحن نعلم طلابنا باحثين عن العلوم!
- (۴) راجعتُ دروسي وأنا أحفظ قسماً عظيماً منها!

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس چهارم: کدام تصویر از جهان؟
درس پنجم: خدا در فلسفه (قسمت اول)
صفحه‌های ۲۲ تا ۴۰

۲۵۶- هرگاه «معلول به نحوی از انحاء وابسته به علت باشد» و هرگاه «تخلف معلول از علت امکان‌پذیر نباشد» به ترتیب

کدام‌یک از انواع علت مقصود واقع می‌شود؟

- (۱) علت تامه - علت ناقصه
(۲) علت تامه - علت تامه
(۳) علت ناقصه - علت تامه
(۴) علت ناقصه - علت ناقصه

۲۵۷- کدام گزینه عبارت زیر را به‌درستی تکمیل نمی‌کند؟

«پذیرش معنای ... اتفاق ...»

- (۱) اول - تنها با انکار اصل وجوب علی محقق می‌شود.
(۲) دوم - تنها با انکار اصل سنخیت محقق می‌شود.
(۳) سوم - با عدم پذیرش علت‌العلل ممکن است.
(۴) چهارم - قابل انکار نیست.

۲۵۸- کدام گزینه درباره اوصاف خداوند در نظر افلاطون نادرست است؟

- (۱) از ثابت بودن خدا در نظر افلاطون می‌توان استنباط کرد که خداوند را فاقد جزء و بخش می‌داند.
(۲) خداوند در نظر افلاطون ابدی است و از میان نمی‌رود و همین گزاره دلیلی بر ازلی بودن خداوند نیز می‌باشد.
(۳) از آنجایی که خداوند از هر گونه جسم و ماده مبراست، نمی‌توان آن را با حس یا رؤیت عقلی مشاهده کرد.
(۴) همه چیز در پرتو خداوند دارای حقیقت می‌شود و می‌توان نمود این گزاره را در فلسفه سهروردی یافت.

۲۵۹- کدام گزینه درباره رابطه بین خدا و فعل اخلاقی در فلسفه کانت مناسب‌تر است؟

- (۱) خداوند عامل تحقق سعادت و فضیلتی است که اعمال اخلاقی بر آن استوارند.
(۲) خداوند و فرامین او معیار و سنجه ارزش‌گذاری اعمال اخلاقی انسان‌ها هستند.
(۳) تحقق اخلاق وابسته به عوامل بیرونی نظیر وجود خداوند و جهان دیگر نمی‌باشد.
(۴) قانون و معیار فعل اخلاقی بر حسب وظیفه تعیین می‌شود، نه دستورات خداوند.

۲۶۰- کدام‌یک از عبارات زیر به‌ترتیب مطابق با نظر «کاتینگهام - ویلیام جیمز - کرکگور» درباره «ایمان به خدا به عنوان عامل معناداشتن زندگی» است؟

(الف) موهبت الهی

(ب) منشأ ارزش و اهمیت

(ج) نهفته در تجارب شخصی

- (۱) الف - ب - ج
(۲) ب - ج - الف
(۳) الف - ج - ب
(۴) ج - ب - الف

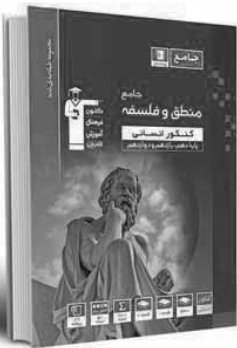

کانون
فرهنگی
آموزش
قلم چی

کتاب های آیة انسانی را

پیمان های تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir
www.kanoonbook.ir

آزمون شناختی ۵ اسفند ۱۴۰۱

دانش آموز عزیز!

اگر در آزمون‌های قبلی به سوالات آمادگی شناختی پاسخ داده‌اید از وضعیت پایه آمادگی شناختی خود بر اساس کارنامه آگاهی دارید. در این آزمون برنامه‌های حمایتی ما برای تقویت سازه‌های شناختی ادامه می‌یابد. این برنامه ارائه راهکارهای هفتگی و پایش مداوم دانش شناختی است. لطفاً برای سنجش آگاهی خود به سوالات پاسخ دهید و برای اطمینان از ماهیت راهبردهای آموزشی، پاسخ نامه تشریحی را مطالعه فرمائید. توجه: سوالات از شماره ۲۶۱ شروع می‌شوند.

۲۶۱. فراشناخت شامل کدام یک از موارد زیر است؟

۱. آگاهی از نقاط قوت و ضعف خود
۲. توانایی کنترل توانایی‌های خود
۳. درک دیگران
۴. مورد ۱ و ۲

۲۶۲. کدام مورد به تلاش بیشتری نیاز دارد؟

۱. درگیر شدن در یک موقعیت هیجانی
۲. مهار کردن خود در یک موقعیت هیجانی
۳. فرقی ندارد
۴. نمی‌دانم

۲۶۳. آگاهی از سازوکارهای یادگیری چه تاثیری در میزان و ماندگاری یادگیری دارد؟

۱. هر دو را بهبود می‌دهد.
۲. تاثیری در هیچ‌کدام ندارد.
۳. فقط میزان یادگیری را بهبود می‌دهد.
۴. فقط ماندگاری یادگیری را زیاد می‌کند.

۲۶۴. کدام مورد برای حل یک مشکل یا مساله نیاز است؟

۱. آگاهی از وضع موجود
۲. آگاهی از وضع مطلوب
۳. آگاهی از مسیر و قوانین آن
۴. همه موارد

۲۶۵. کدام مورد از ویژگی‌های هدف است؟

۱. مربوط به آینده است.
۲. هیجان‌انگیز است.
۳. الزام‌آور است.
۴. همه موارد

۲۶۶. انتخاب کدام گزینه سخت‌تر است و تلاش بیشتری نیاز دارد؟

۱. گزینه پیش‌رو با پاداش سریع
۲. گزینه آینده با پاداش دیرتر
۳. تفاوتی ندارد
۴. نمی‌دانم

۲۶۷. مفهوم انعطاف‌پذیری شناختی به کدام گزینه نزدیک‌تر است؟

۱. توانایی انتقال موفق توجه بین تکلیف‌های مختلف
۲. توانایی حفظ توجه به مدت طولانی بر یک موضوع
۳. توانایی اجرا چند فعالیت به طور همزمان
۴. توانایی در نظر نگرفتن اطلاعات مزاحم

۲۶۸. توانایی مطالعه در شرایط محیطی مختلف را با کدام مورد زیر مرتبط می‌دانید؟

۱. سازگاری
۲. توجه
۳. حافظه
۴. فراشناخت

۲۶۹. کدام برنامه درسی را مناسب‌تر می‌دانید؟

۱. برنامه دقیق غیرقابل انعطاف
۲. برنامه انعطاف‌پذیر
۳. فرقی ندارد
۴. نمی‌دانم

۲۷۰. یکی از گزینه‌های زیر را در مورد سوالات امروز انتخاب کنید.

۱. مفید بود و انتظار دارم این آگاهی من را در یادگیری مطالب درسی کمک کند.
۲. مایل به دریافت اطلاعات، راهبردها و تکالیف تقویتی بیشتر هستم.
۳. هر دو
۴. هیچ‌کدام